

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Klíček, Hradec Králové, Urxova 342

Č. j. MSKLIC/699/2020
upravená verze platná od 1.11.2020

Obsah:

1.	Identifikační údaje.....	4
2.	Obecná charakteristika školy	5
2.1.	Základní údaje	5
3.	Podmínky vzdělávání	5
3.1.	Věcné podmínky	5
3.2.	Životospráva.....	7
3.3.	Psychosociální podmínky.....	8
3.4.	Organizace.....	9
3.5.	Řízení mateřské školy	9
3.6.	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7.	Spoluúčast rodičů	12
3.8.	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	13
3.9.	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	14
3.10.	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	15
4.	Organizace vzdělávání	16
5.	Charakteristika vzdělávacího programu.....	18
5.1.	Hlavní cíl ŠVP PV „Klíčkem otevíráme svět“	18
5.2.	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu.....	18
5.3.	Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány	20
5.4.	Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	20
5.4.1.	Vzdělávání nadaných dětí	21
5.4.2.	Systém péče o děti s priznanými podpurnými opatřeními v mateřské škole ...	22
5.5.	Vzdělávání dětí od dvou do tří let	23
6.	Vzdělávací obsah.....	23
6.1.	Integrované bloky.....	23
6.1.1.	Seznam „Školních bloků“ (integrovaných a dílčích)	24
6.1.2.	Charakteristika „Školních bloků“	25
6.1.2.1.	„Já a mé okolí“	25
6.1.2.2.	„Čas svátků, her a pohádek“	30
6.1.2.3.	„Kamarádi přírody po celý rok“	35
6.2.	Doplňující programy, projekty a další rozšiřující a nadstandardní aktivity	40
6.2.1.	Projekt „Kamarádi přírody“ – enviromentální vzdělávání a osvěta.....	40
6.2.2.	Projekt Lego dacta.....	41
6.2.3.	Projekty Kidsmart, Interaktivní školička, Barevné kamínky, Chytré dítě – práce s počítačem, interaktivní tabulí a LCD monitorem	42
6.2.4.	Projekt Medvídek Nivea.....	43
6.2.5.	Projekt Malý zahradník	43
6.2.6.	Škola plná pohody (Třída plná pohody).....	43
6.2.7.	Rozšiřující aktivita – Wattsenglish: Učíme se přirozeně se Stevem a Maggie	45
6.2.8.	Rozšiřující aktivita - Kopaná.....	46
6.2.9.	Rozšiřující aktivita – Logopedie – Řečová výchova.....	46
6.2.10.	Rozšiřující aktivita - Šikulky.....	47
6.2.11.	Rozšiřující aktivita - Keramika	47
6.2.12.	Rozšiřující aktivita – Sportovní hrátky	47
6.2.13.	Nadstandardní aktivita - Plavání	48
6.2.14.	Nadstandardní aktivita – Lyžování	48
7.	Autoevaluace mateřské školy.....	49
7.1.	Analýza současného stavu.....	49
7.2.	Pravidla vnitřní evaluace	51

7.2.1.	Subjekty podílející se na evaluaci školy	51
7.2.2.	Evaluační metody	51
7.2.3.	Evaluační výstupy využívané při evaluaci školy	51
7.2.4.	Oblasti evaluace, metody, frekvence, termíny	51
7.2.4.1.	Evaluace učitelkami na třídách	51
7.2.4.2.	Ředitelkou školy.....	53
7.2.4.3.	Provozními zaměstnanci	55
7.2.4.4.	Rodiči	55
8.	Seznam literatury.....	56
9.	Přílohy ŠVP	59
9.1.	Přílohy k evaluaci školy	59
9.2.	Metodika rozvoje dovedností a schopností dítěte	59
9.3.	Pomocné dokumenty a pracovní listy ke školním blokům	59
9.4.	Plán pedagogické podpory 1. stupně.....	59

1. Identifikační údaje

Název ŠVP PV:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Klíčkem otevíráme svět“
Název organizace:	Mateřská škola Klíček, Hradec Králové, Urxova 342
Zřizovatel:	Statutární město Hradec Králové
Adresa:	Urxova 342, Hradec Králové, 500 06
Statutární orgán:	Bc. Kateřina Nováková, ředitelka školy
Telefon:	725 796 262
Zástupkyně ředitelky:	Hana Jeníková
Telefon:	495 261 463
Školní jídelna:	725 796 261
Webové stránky školy:	www.msklicekhk.cz
E-mail:	info@msklicekhk.cz
Číslo jednací:	MSKLIC/699 /2020
Platnost dokumentu:	od 1.11. 2020

Zpracovatel ŠVP: Bc. Kateřina Nováková spolu s kolektivem školy

Upravená verze ŠVP byla projednána na Pedagogické radě dne: 29. 9. 2020

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Základní údaje

Mateřská škola Klíček je zařízení pro předškolní vzdělávání pro děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však pro děti od 2 let.

Je zařízením pavilonového typu, umístěné v části sídliště Moravské předměstí.

Zahájení provozu bylo 4. září v roce 1978 jako Společné zařízení jesle – mateřská škola.

V roce 1993 byly jesle zrušeny.

Ve třech dvoupodlažních pavilonech jsou umístěny třídy mateřské školy, ve čtvrtém, hospodářském pavilonu je ředitelna, kancelář vedoucí školní jídelny, školní kuchyň, sklad potravin, prádelna a sklady materiálu. Součástí hospodářského pavilonu je též služební byt, který disponuje samostatným vchodem.

Nejvýše možná naplněnost mateřské školy (kapacita) je 158 dětí. Děti jsou rozděleny do 6 tříd.

Mateřská škola má celkem 27 zaměstnanců. 14 kvalifikovaných učitelek 8 provozních zaměstnanců (3 uklízečky, 1 školnice, 1 vedoucí školní jídelny, 3 kuchařky), 2 školní asistentky, 3 asistenty pedagoga.

Školní jídelna, která je součástí školy, vaří též pro další mateřské školy (zřizované Královéhradeckým krajem, soukromé subjekty) a veřejnost.

Mateřská škola zajišťuje v rámci své doplňkové činnosti praní prádla pro mateřské školy zřizované Městem Hradec Králové.

Provoz mateřské školy je celodenní a to od 6,15 hodin – do 16,45 hodin.

Dopravní dostupnost školy je velmi dobrá, nachází se v blízkosti stanice autobusů č. 23, 24, 27, 28 - Pod Strání a stanice trolejbusu č. 1 a 2 - Plachta.

3. Podmínky vzdělávání

3.1. Věcné podmínky

- Třídy mateřské školy se skládají z prostoru, kde jsou umístěny stolečky a z prostoru herny (s kobercovou podlahovou krytinou). Vždy 2 třídy jsou umístěné v jednu pavilonu. Pavilony jsou propojeny prosklenou spojovací chodbou. Ve čtvrté budově se nachází provozní zázemí.

Mateřská škola má dostatečně velké prostory, vyhovující skupinovým i individuálním činnostem dětí.

- Od roku 2003 došlo k postupné výměně nábytku ve třídách. Došlo k výměně podlahových krytin ve všech prostorách, renovaci všech sociálních zařízení pro děti. V lednu 2014 proběhla kolaudace generální opravy hospodářského pavilonu a spojovací chodby z důvodu špatné statiky. Došlo ke změně vnitřní dispozice, která více vyhovuje moderním trendům a novým hygienickým předpisům. Byla osazena nová okna, budova byla zateplena. Kuchyň byla vybavena moderním gastronomickým zařízením. Výdejní kuchyňky u jednotlivých tříd jsou vybaveny myčkami nádobí. Vybavení mateřské školy

odpovídá antropometrickým požadavkům, počtu dětí, je zdravotně nezávadné, bezpečné a má estetický vzhled.

Ve čtyřech třídách jsou vyměněna lehátka za matrace na odpočinek. **Vybavení pomůckami a hračkami** je průběžně doplňováno a obnovováno. Škola disponuje i počítačovou technikou, jak pro děti tak i pedagogy (počítače, notebooky, interaktivní tabule, 3 LCD dotykové monitory).

Hračky a pomůcky jsou umístěny v policích a skříňkách, které jsou dětem dostupné, mohou si je samostatně brát a ukládat. Je zaveden orientační systém pro ukládání hraček a pomůcek. Hračky a pomůcky jsou vhodné pro danou věkovou skupinu.

- **Výtvarné práce dětí** jsou pravidelně vystavovány v šatnách jednotlivých tříd, dětskými výtvary jsou též zdobeny interiéry tříd a chodeb.

Veškeré výsledky výtvarných činností dětí jsou prezentovány rodičům, dětem a pedagogům okolních mateřských škol a veřejnosti na pravidelné červnové „Výstavě na plotě“. Nejzdařilejšími výtvarnými pracemi jsou obesílány výtvarné soutěže.

- Mateřskou školu obklopuje **udržovaná, prostorná zahrada**. Prostor zahrady umožňuje dětem rozmanité činnosti. Koncem roku 2006 byla zahrada nově vybavena keramickými prvky a dřevěnými herními prvky (další prvky jsou průběžně doplňovány), byla vybudována nová pískoviště, mlhoviště. Část zahrady je koncipována jako Školní arboretum s výukovým altánem. Míčové hry a další aktivity umožňují dětem dvě hřiště. Pitný režim dětí je zajištěn zahradními keramickými pítky.

Výhled na období 2020 - 2023:

- prosadit opravu fasád a plechování školy, zateplení střech a výměnu oken budov A, B, C, opravu teras,
- postupně nahrazovat pískové plochu v okolí herních prvků za pryžové (mimo jiné pro zamezení znečišťování ploch výkaly zvířat),
- pořídit další herní prvky do prostoru zahrady ŽK a FK a ZK,
- uskutečnit oprava boční části plotu zahrady směrem k ulici Pod Strání,
- instalovat přístřešek pro kola,
- pořídit v případě potřeby (přijímání stále mladších dětí) přebalovací pult, úložné skříňky pro osobní hygienické potřeby (pleny), dále průběžně pořizovat didaktické pomůcky a hračky pro děti od 2 let,
- vyměnit kobercové krytiny ve třídách vykazující největší opotřebovanost,
- obnovit vybavení kabinetů učitelek u tříd FK, MK, ZK – účelné ukládání pomůcek,
- instalovat vstupní bezpečnostní systém, umožňující celodenní uzamčení školy (např. čipy, karty),
- propojit počítačový systém ve ŠJ - vedoucí školní jídelny s vedoucí kuchařkou (normování),
- pořídit tablety do třídy ŽK, FK, OK, ČK (vždy 2 na třídu) a logo učebny (3 kusy),
- pořídit monitor (televizní obrazovku) do ZK a MK – promítání programů,
- pořídit plastové stoly a židličky stohovatelné, pro použití při práci na školní zahradě,
- pořídit CD přehrávač do ČK,
- dovybavit pokojíček v ČK o koutek „kadeřnictví“ a čtenářský koutek,
- dovybavit třídy ČK, OK, ŽK přídatnými stolečky pro skupinovou práci dětí a sestavitelnými lavičkami ČK, ŽK,
- vybavit prostor vstupní haly regály na knihy,
- renovovat výstavní panely – paravany,
- provést generální opravu velkého kuchyňského robotu

- pořídit malý kuchyňský robot
- pořídit 3 kusy termosů s kohoutkem na nápoje
- pořídit pevný nerezový pojízdný vozík

3.2. Životospráva

- Dětem je **poskytována vyvážená, plnohodnotná strava**, podávána ve správných časových intervalech. Během celého dne mají děti k dispozici dostatečné množství tekutin (slazených i neslazených). Děti nejsou do jídla nuceny.
- V mateřské škole **je zajištěn pravidelný rytmus a řád**. Je však dostatečně flexibilní, aby mohl být přizpůsoben momentálním potřebám dětí a aby mohl pružně reagovat na nenadálé situace a neplánované události v životě mateřské školy.

Denní časové rozvržení činností dětí: (neměnné jsou pouze časy podávání jídla, liší se pouze podle ročníků – mladší děti mají dřívější časy).

Časové rozvržení je pouze orientační a přizpůsobuje se věku, potřebám dětí a konkrétnímu dennímu programu školy.

6.15 - 8.30 (až 9.00)	Příchod dětí do mateřské školy zpravidla do 8.15 hod, kdy se uzavírají budovy školy výběr her a činností dle nabídky učitelky nebo přání dětí, řízené činnosti s menšími skupinkami dětí. Pohybové řízení i spontánní činnosti. Komunikativní kruh: přivítání, kontrola docházky, povídání, zpívání, domlouvání o programu týdne, dne, rozhovory o problémových situacích, prostor pro vyjádření názorů dětí, orientace v čase – kalendář.
8.30 - 9.00	Svačina (v souvislosti na právě probíhajících činnostech) buď <ul style="list-style-type: none"> • průběžná, po skupinách • nebo kolektivní
9.00 - 9.30	Pokračování v řízených nebo spontánních činnostech dětí (skupinové, v centrech aktivit, frontální).
9.30 - 11.30 9.45 - 11.45	Pobyt venku
11.40 - 11.55 12.15 - 12.30	Oběd, sebeobsluha, hygiena (čištění zubů – předškoláci), příprava na odpočinek
12.30 - 13.50	Odpočinek , příp. klidné činnosti dětí, které nespí – u stolečků s ohledem na ostatní spící děti. Četba na pokračování, relaxační hudba, nadstandardní aktivity předškoláků, příprava na školu.
13.50 - 14.30	Sebe obslužné činnosti , hygiena, tělovýchovné chvíle
14.30	Odpolední svačina
14.45 - 16.30	Odpolední řízené nebo spontánní činnosti dětí ve třídě nebo na školní zahradě.

- Děti jsou každý den dostatečně dlouhou dobu venku, činnosti jsou přizpůsobeny povětrnostním podmínkám a ročnímu období.
- Děti mají dostatek volného pohybu jak v mateřské škole, tak i venku. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a potřeba spánku.

Výhled na období 2020 - 2023:

- systematicky přispívat ke zlepšení zdraví a fyzické zdatnosti dětí,
- nadále pracovat na zlepšení kvality stravování, dbát na zásady zdravé výživy (více ovoce a zeleniny, méně cukru, omezení polotovarů),
- podporovat pohybové aktivity dětí (zdravotní cvičení, jóga, atletické disciplíny, cvičení s míči, akrobatické cvičení, cvičení na nářadí i herních zahradních prvcích, kopaná, hokejbal, chůze na větší vzdálenosti, pohyb v přírodě, lyžování, plavání),
- nadále respektovat nižší potřebu spánku všech dětí (i tříd mladších dětí ZK a MK) – nabízet jiný klidový program,
- přizpůsobit v případě potřeby denní režim dětem mladších 3 let.

3.3. Psychosociální podmínky

- Nově přichodí **děti mají možnost se spolu s rodiči postupně adaptovat** na nové prostředí i situaci.
- Učitelky respektují věkové a individuální **potřeby dětí**. Vytvářejí klidné, přátelské klima třídy.
- Všechny děti mají **rovnocenné postavení**.
- **Volnost** dětí je **vyvažována** nezbytnou **mírou omezení**, vyplývající z dodržování „Pravidel třídy“, na kterých se děti spolu s učitelkami dohodnou na začátku školního roku.
- **Pedagogický styl učitelek** je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací s dětmi. Děti nejsou zbytečně organizovány, přetěžovány a neurotizovány. Není podporována nezdravá soutěživost dětí.
- Je uplatňován **pedagogický styl s nabídkou**, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dětí.
- **Učitelka se vyhýbá** negativním slovním komentářům, podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalá, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte, přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, nepoužívá paušální pochvaly, stejně jako odsudky.
- **Ve vztazích** mezi dospělými a dětmi i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost, zdvořilost, solidarita, vzájemná podpora a pomoc.
- **Učitelka** se věnuje prevenci šikany a sociálně patologickým jevů tím, že podporuje neformální vztahy dětí ve třídě a ovlivňuje je prosociálním směrem.

Výhled na období 2017 - 2020:

- pokračovat v osvědčených způsobech adaptace nových dětí na prostředí mateřské školy,
- kvalitně diagnostikovat děti a následně v co největší míře přizpůsobovat vzdělávání dětí jejich individuálním potřebám,
- využívat společně stanovená pravidla chování k prevenci sociálně patologických jevů,
- aplikovat postupy metody „Dobrý začátek“ podporující pozitivní chování, práci s emocemi, pěstování klimatu sociální pohody ve třídě, do praxe,
- ve větší míře využívat maskoty při své práci – děti lépe přijímají požadavky, pokyny ústy loutky,
- hledat další možné vhodné formy vlastního hodnocení dětí,

- připravovat vzdělávací nabídku tak, aby podpořila vyváženost volnosti a nezbytné míry omezení, aktivní účast a spolurozhodování dětí (rozhodovat hlasováním, podílet se na tvorbě chystaného programu, atd.).

3.4. Organizace

- **Denní řád** školy je pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí.
- Do programu jsou pravidelně zařazovány řízené, zdravotně preventivní pohybové aktivity, jazykové chvílky.
- Učitelky se v maximální míře věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti v mateřské škole nacházejí klid, potřebné zázemí, bezpečí i soukromí.
- Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní iniciativě, experimentování, zvědavosti, kreativitě, aby děti měly možnost pracovat svým tempem.
- Činnosti jsou organizovány individuálně, skupinově i frontálně, děti mají možnost pracovat v malých, středních i velkých skupinách.
- Děti mají **dostatek času pro volnou hru**, mají možnost jí dokončit, nebo v ní později pokračovat.
- Během dne je dbáno na **soukromí dítěte**, každé dítě má možnost se uchýlit do klidného koutku, má možnost soukromí při osobní hygieně (přepážky na WC).
- Pro realizaci plánovaných činností jsou **vytvářeny vhodné materiální podmínky** (pomůcky jsou učitelkami připravovány včas a v dostatečném množství).
- Při spojování tříd je dbáno na to, **aby nebyly překračovány limity počtu dětí** na třídu a na dodržování hygienických a bezpečnostních předpisů.

Výhled na období 2020 - 2023:

- dle finančních a organizačních možností eliminovat co v největší míře spojování tříd,
- zajistit přítomnost dvou pracovníků ve třídě,
- respektovat zákonné odpočty dětí při docházce dětí mladších tří let a dětí s podpůrnými opatřeními,
- respektovat zákonné omezení počtu dětí na jednoho pedagoga při opuštění areálu školy při docházce dětí mladších tří let a dětí s podpůrnými opatřeními,
- dle možnosti zřizovatele a aktuální poptávky o místa v MŠ postupně přijímat děti do počtu 24 dětí na třídu.

3.5. Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny (náplně práce).
- Mateřská škola má vytvořen funkční **informační systém**:
 - **Zaměstnanci**
 - informační schůzky dle potřeby (jedna učitelka z pavilonu, školnice, ředitelka, zástupkyně ředitelky, vedoucí školní jídelny)
 - pedagogické rady (perioda 2 měsíce)
 - provozní porady (1 - 2 x ročně)
 - operativní informační schůzky (dle potřeby)
 - **Rodiče**
 - informativní nástěnky v šatnách

- centrální nástěnky u vchodů
- informační nástěnky u schodiště jednotlivých pavilonů
- vývěsní skříň v hale u 1. roč.
- webové stránky školy
- vývěsní skříň na plotě školy
- schůzky rodičů
- individuální pohovory
- měsíční schůzky ředitelky školy s výborem Spolku rodičů
- **Veřejnost**
 - webové stránky školy
 - vývěsní skříň na plotě školy
 - prezentace v tisku, televizi, rozhlase
 - propagační letáček školy
 - „Den otevřených dveří“
 - „Výstava na plotě“
- **Při vedení zaměstnanců se ředitelka snaží** vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, spolupracovníky zapojuje do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor.
- **Ředitelka hodnotí** práci všech zaměstnanců, pozitivně je motivuje. Podporuje týmovou práci.
- **Pedagogický sbor** pracuje týmově, zve ke spolupráci rodiče.
- **Plánování školy** je funkční, opírá se o předchozí analýzy a využívá zpětné vazby.
- **Ředitelka spolu s kolektivem** vypracovává školní vzdělávací program, kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a funkční, z výsledku jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- **Škola spolupracuje** se zřizovatelem, mateřskými školami Města Hradec Králové i školami speciálními, nejbližšími ZŠ, školskými poradenskými zařízeními, dalšími orgány státní správy, s okolními školskými a vzdělávacími zařízeními, s odborníky, různými organizacemi a firmami, Spolkem rodičů.

Výhled na období 2020 – 2023:

- vytipovávat a „vychovávat“ si z řad stávajících učitelek případné vhodné kandidátky na vedoucí řídicí pozice (umožnit jim rozšiřující studia v oblasti řízení, motivovat je ke studiu vysoké školy v této oblasti, seznamovat je s konkrétní problematikou řízení školy),
- umožníme studium pro vedoucí pracovníky FSI (příprava na funkci zástupkyně ředitelky)
- nadále zlepšovat spolupráci mezi pedagogickými a nepedagogickými pracovníky, mezi pracovníky starajícími se o úklid a pracovníky školní jídelny (působením vedení školy vytvořit atmosféru vzájemné důvěry, úcty a vědomí, že nám všem jde o společnou věc, na které se stejným dílem podílejí pracovníci všech profesí),
- budeme pokračovat v zavedených hodnotících pohovorech, nadále se budeme snažit směřovat a co nejvíce se přiblížit popsané žádoucí kvalitě dobré práce učitele dle mezinárodního profesního rámce kvality ISSA „Kompetentní učitel 21. století“,

- zavedeme hodnotící pohovory s provozními zaměstnanci 1x za dva roky,
- vedení školy bude častěji, pravidelně sledovat výsledky práce (i provozních profesí), každodenně je pozitivně hodnotit, oceňovat, zvyšovat tím motivaci zaměstnanců k práci,
- budeme nadále evaluovat svoji práci, revidovat funkčnost používaných evaluačních nástrojů, na základě získaných informací měnit, inovovat, přizpůsobovat pracovní postupy z důvodu dalšího zlepšování,
- postupně se začneme seznamovat s funkcemi Office 365 a budeme je dle našich potřeb a možností postupně využívat.
- zavedeme přístupy pracovníků školy a rodičů do Teams (Office 365),
- vyvineme úsilí k urychlenému spuštění připravovaných nových stránek školy – s novým vzhledem, novou, jednodušší strukturou, umožňující rychlé získání potřebných informací, případně vyhledáme novou firmu, pro jejich vytvoření,
- budeme využívat další, nově nabízené možnosti použití aplikace spravams.cz, nasems.cz,
- snažit se o zvýšení vzájemné informovanosti a kooperace mezi magistrátem města a školou.

3.6. Personální a pedagogické zajištění

- Všechny učitelky školy jsou plně kvalifikované.
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, na základě společně vytvořených pravidel, s dostatečným prostorem pro sebeuplatnění a kreativitu každého člena.
- **Učitelky se pravidelně sebevzdělávají:**
 - prostřednictvím vzdělávacích programů Školského zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků Královéhradeckého kraje, Národního institutu pro vzdělávání, a dalších,
 - samostudiem odborných časopisů (Informatorium, Učitelské noviny, Školství, Metodický portál RVP),
 - samostudiem odborných knih z učitelské knihovny školy, která je průběžně doplňována o nové tituly,
 - dochází k neustálému proškolení a tím ke zdokonalování vědomostí učitelek v práci s osobním počítačem,
 - školení v oblasti první pomoci i bezpečnosti.
- Další vzdělávání pedagogů je aktivně podporováno ředitelkou školy, jsou vytvářeny vhodné podmínky. Vzdělávání, jakožto prostředek profesního růstu pedagogů, je plánováno, dochází k průběžné kontrole čerpání finančních prostředků na vzdělávání. Témata vzdělávání vycházejí z potřeb školy a konkrétních učitelek, na základě zjištěných skutečností při hodnocení výsledků vzdělávání.
- Přímá práce učitelek s dětmi je organizovaná takovým způsobem, aby byla při všech činnostech zajištěna optimální péče o děti.
- Škola podle svých možností a podmínek zajistí překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídách, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.
- Zaměstnanci školy jednají ve všech směrech profesionálně.

- Logopedická péče je na škole prováděna učitelkami. Pět z nich je v tomto oboru proškoleny. Péče probíhá především formou procvičování výslovnosti frontálně, nebo ve skupinkách, učitelky upozorňují rodiče na špatnou výslovnost dětí a doporučují jim docházet s dětmi k logopedovi. Vybrané děti 5-6 let, které jsou vyšetřeny logopedkou ze ŠPZ Logáček, Štefánikova ul. Hradec Králové se účastní rozšiřující aktivity – logopedie s kmenovou učitelkou.

Výhled na období 2020 – 2023:

- **Vzdělávání učitelek**

- podpoříme další vzdělávání pedagogického týmu v oblastech počítačová gramotnost, speciální pedagogika, polytechnická výchova, diagnostika dětí, vzdělávání nadaných dětí i dětí se SVP, řídicí práce, a dalších oblastí vycházejících z potřeb osobního rozvoje každé pracovnice. Pro vzdělávání budeme využívat prostředků z EU,
- podpoříme prohlubování, zvyšování a rozšiřování kvalifikace (2 mladší učitelky mají pouze středoškolské vzdělání).

- **Zvýšení počtu pracovníků v MŠ**

- zapojení do projektu EU Šablony III, využití prostředků pro pracovní pozici školní asistent (zajištěn pro roky 2020 – 2022,
- nadále diagnostikovat děti s problémem a doporučovat zákonným zástupcům jejich vyšetření v SPC, asistenty pedagoga (podpůrné opatření) využívat následně co v největší míře pro zkvalitnění vzdělávání.

- **Personální zajištění v oblasti inkluze**

- při přijímání nové učitelky přijmout speciálního pedagoga,
- přijímat kvalitní pracovníky (pečlivý výběr) na pozici asistenta pedagoga,
- podpoříme rozšiřující studium učitelky a asistentky pedagoga v oblasti speciální pedagogika.

3.7. Spoluúčast rodičů

- Vztahy pedagogů s rodiči jsou stavěny na základech vzájemné důvěry, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat, na vzájemném partnerství.
- Učitelky sledují potřeby jednotlivých dětí v kontextu se svými rodinami, snaží se jim porozumět a vyhovět jejich požadavkům.
- Rodiče jsou aktivně zvány k účasti na dění v mateřské škole, k účasti na nejrůznějších programech, akcích, jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se děje, pokud rodiče projeví zájem, je jim umožněno spolupodílet se na plánování programu mateřské školy nebo např. při řešení vzniklých problémů.
- Učitelky pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dětí, jejich pokrocích, domlouvají se s rodiči na společném postupu podpory rozvoje a učení dítěte.
- Pedagogové jednají s rodiči ohleduplně, nezneužívají důvěrné informace, nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad, snaží se odhadnout potřebu a míru informovanosti jednotlivých rodičů.
- Dle zájmu rodičů informují o prospívání jejich dětí, o jejich pokrocích.
- Pedagogové podporují a využívají zájem rodičů aktivně se podílet na životě školy, za aktivitu je rodičům poděkováno veřejným způsobem prostřednictvím nástěnek v šatnách dětí, schůzek rodičů.

- Škola nabízí rodičům poradenský servis, podporuje rodinnou výchovu, pomáhá rodičům, kteří se dostali do problémů. Rodiče mají možnost konzultovat své problémy s učitelkami na třídách při konzultačních hodinách, na třídních schůzkách i při neformálních rozhovorech.

Výhled na období 2020 – 2023:

- pokračovat v úzké spolupráci vedení školy se Spolkem rodičů při Mateřské škole Klíček, hledat v řadách rodičů vhodné členy,
- registrujeme se do projektu „Rodiče vítáni“,
- uspořádáme besedy s praktickými dílnami pro rodiče z různých oblastí výchovy dítěte,
- průběžně budeme zprostředkovávat a doporučovat vzdělávací akce pro rodiče pořádající jinými organizacemi ve městě,
- budeme veřejně oceňovat pomoc rodičů i jejich aktivní zapojení, instalovat do šaten dětí panel, nástěnku, která bude místem pro ocenění a pochvaly rodičů,
- vyhledávat a podporovat aktivní rodiče, kteří mají zájem podílet se ve větší míře na chodu školy,
- každodenně komunikovat s rodiči, empatií, citlivým přístupem, respektem, snahou řešit problémy smírnou cestou, ku prospěchu dítěte i rodiny, získávat stále větší důvěru rodičů k mateřské škole, učitelkám i ostatním pracovnícím,
- iniciovat besedy, pracovní dílny, pořádané pro děti rodiči, navštěvovat pracoviště, rodičů, vstupy do vzdělávání rodičů (jiných, pro děti zajímavých subjektů),
- naslouchat rodičům, přijímat pozitivně jejich návrhy na změny, zlepšení, přijímat je za své, podněcovat rodiče k vyjádření, poskytovat jim zpětnou vazbu a tím je podporovat v jejich následné aktivitě,
- používat metody a prostředky zjišťování názorů rodičů na činnost školy a výsledky vzdělávání.

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

- Podmínky, které škola vytváří, prioritně vždy odpovídají individuálním, speciálním, vzdělávacím potřebám dětí. Dle těchto potřeb organizuje činnosti, volí formy, metody i obsah vzdělávání.
- Při vzdělávání dětí mateřská škola realizuje stanovená podpůrná opatření.
- V souladu s právními předpisy sníží počet dětí ve třídě, kde se vzdělává dítě se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Podle stupně priznaného podpůrného opatření škola zajistí přítomnost kvalifikovaného asistenta pedagoga.
- Dle speciálních potřeb dětí budou zabezpečeny podmínky **v oblasti věcného prostředí**. Škola v současné době disponuje velkým množstvím pomůcek pro logopedickou péči.

Pokud se u dětí vyskytnou další, jiné druhy postižení (např. z oblasti zraku, sluchu, pohybu, mentální), škola dle doporučení školského poradenského zařízení pořídí potřebné pomůcky, případně zařídí jejich zapůjčení, v rámci možností zajistí menší stavební úpravy.

- Mateřská škola bude vytvářet podmínky **v oblasti psychosociálního klimatu** např. uplatňováním doplňujícího programu „Třída plná pohody“, osvětou mezi rodiči ostatních dětí, pořádáním přednášek pro rodiče (pro seznámení se s druhy postižení, s jejich projevy, které by mohly např. ovlivňovat soužití dětí v jednotlivých třídách) a tím posilovat vzájemnou toleranci a pochopení v širší rodičovské veřejnosti.
- **V oblasti životosprávy** bude respektována potřeba častější relaxace dětí, možnost uchýlit se do intimního koutku a tím zajistit dítěti klid, potřebný ke snadnějšímu zvládnutí jeho problémů. Pravidelný rytmus a řád mateřské školy bude flexibilní, přizpůsobený ke speciálním vzdělávacím potřebám jednotlivých dětí.
- **V oblasti organizace vzdělávání** budou, pokud to speciální vzdělávací potřeby dítěte budou vyžadovat, učitelkami (asistenty pedagoga) upřednostňovány formy individuálního vzdělávání.
- **Mateřská škola** se bude do budoucna snažit o přijetí učitelky se vzděláním „speciální pedagog“, do té doby bude probíhat vzdělávání stávajících učitelek v různých oblastech postižení, studiem odborné literatury a spoluprací s externím speciálním pedagogem, aby docházelo ke kvalitnímu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Pro zajištění co nejlepších podmínek pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami **bude mateřská škola úzce spolupracovat s rodinou** těchto dětí.

Výhled na období 2020 – 2023:

- aplikovat získané znalosti ze studia speciální pedagogiky do praxe,
- kooperovat ve třídě asistent-učitel co nejvíce ku prospěchu dětí,
- do plánů pedagogické podpory a individuálních plánů stanovovat konkrétní cíle v oblastech, které u dítěte vykazují oslabení,
- vyhodnocovat jejich plnění, získaná zjištění využívat při přípravě vzdělávací nabídky,
- citlivě komunikovat s dětmi i rodiči ostatních dětí ve třídě, předávat jim potřebné informace a vytvářet podmínky pro pozitivní přijetí dítěte se speciálními potřebami v komunitě třídy a školy.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- Pro vzdělávání dětí, u kterých bude zjištěno určité nadání, zajistíme co nejlepší podmínky.
- Zabezpečíme **materiální podmínky** pořízením předmětů a pomůcek, které napomáhají dalšímu rozvoji dětí s nadáním (encyklopedie z různých oblastí, náročnější didaktické pomůcky podporující rozvoj logického myšlení, pomůcky k experimentování, v případě uměleckého nadání – např. nadstandardní výtvarný materiál atd.).
- **Personální podmínky** – speciálním pedagogickým přístupem učitelek k dětem s nadáním. Učitelky budou pro úspěšnost práce s nadaným dítětem dodržovat pravidla: vstřícná komunikace, pozorné naslouchání, neautoritativní komunikace, vytvoření dostatečného prostoru pro seberealizaci, prezentaci a sebevyjádření, nerušit dítě, je-li zaujato činností, společně hodnotit, diskutovat, vybírat komplexnější činnosti, úkoly s možností různé obtížnosti, s možností spolupráce, nenutit dítě do činností, podporovat jeho aktivitu, předkládat podnětný materiál. Vzdělávat se v oblasti, pro kterou je dítě nadáno, aby učitelky mohly děti nadané vést a napomáhat jejich dalšímu rozvoji.

- **Organizaci vzdělávání.** Vzdělávání nadaného dítěte bude probíhat v běžné třídě, formou individuální integrace s využitím obohacujícího pedagogického přístupu, úzkou spoluprací s rodiči dítěte, a v souladu s doporučeními ŠPZ. V případě nadání v pohybových, či uměleckých oblastech bude školou rodičům doporučován rozvoj dítěte v některých z uměleckých škol ve městě např. Jitro, Boni pueri, ZUŠ Habrmanova, ZUŠ Na Střezině, tanečních studiích, sportovních klubech, kde již mají možnost docházet i děti z mateřských škol. Děti s výtvarným nebo pohybovým nadáním mohou využít nabídku rozšiřujících aktivit v mateřské škole (Šikulky a Kopaná), anebo s nadáním v oblasti intelektu např. aktivitu (Angličtina).

Výhled na období 2020 – 2023:

- vytipovat učitelku, kterou by oblast vzdělávání nadaných nadstandardně zajímala, vzdělávala by se v ní a mohla se následně stát „mentorem“ pro ostatní kolegyně,
- doporučovat rodičům vytipovaných dětí vyšetření v PPP, aby již dítě do ZŠ šlo s potvrzenou diagnózou, a aby již mohla ZŠ pro dítě hned od začátku případně vytvořit co nejvhodnější podmínky pro jeho další rozvoj,
- umísťovat nadané děti do třídy k učitelce, která je osobně aktivně motivovaná pro práci s těmito dětmi.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

- **Podmínky pro vzdělávání v oblasti věcné (materiální)** – postupně dovybavujeme třídu pro děti mladší tří let hračkami i didaktickými pomůckami přiměřenými jejich věku, na školní zahradě instalujeme herní prvek vhodný pro děti ve věku 2-3 let, zajistíme ergonomicky odpovídající sedací nábytek, vhodná lehátka pro odpočinek dětí, zajistíme vhodný úložný prostor pro individuální hygienické potřeby dětí (pleny, vlhčené ubrousky).
- **Podmínky v oblasti hygienické** - umývárnu dětí vybavíme přebalovacím pultem, schůdky, které umožní dítěti samostatný přístup do sprchy, dětskými nočníky (určíme způsob jejich mytí a desinfekce), nášlapným košem pro ukládání použitých plen, v souladu se zákonem zajistíme skladování a odvoz použitých plen, dohodneme se zákonnými zástupci systém přinášení hygienických potřeb pro děti do mateřské školy.
- **Podmínky v oblasti personální** zajistíme v souladu s aktuální legislativou tak, aby co nejlépe vyhovovaly náročnosti práce, potřebám dětí, se změnou financování a splněním podmínek (počet 2-3 letých dětí ve třídě) zajistíme spolu s učitelkami souběžné působení nepedagogického pracovníka s odbornou způsobilostí, využití maximálně možné výše úvazků pedagogických pracovníků a jejich souběžného působení co v největší míře), do doby legislativní úpravy bude ve třídě s mladšími dětmi 3 let dopomáhat školní asistent, **v oblasti vzdělávání učitelé** - průběžné vzdělávání učitelé (psychická a fyziologická specifika dvouletých dětí, právní problematiky přijímání dětí atd.).
- **Podmínky v oblasti bezpečnosti** nastavíme způsobem, který bude eliminovat bezpečnostní rizika, zamezíme přístup k předmětům ohrožujících bezpečnost dětí, zajistíme bezpečný pohyb v prostorách třídy i při pobytu venku, umožníme využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení, didaktických pomůcek a věcného vybavení odpovídající věku dětí (vhodné pro děti od dvou let), ošetříme požární rizika, třídu dětí od 2 do 3 let umístíme do přízemí budovy.
- **Podmínky v oblasti životosprávy** upravíme denní režim zejména v souvislosti s potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí (v případě větší potřeby spánku děti nebudou buzeny přesně ve stanoveném čase).

- **Podmínky v oblasti psychosociální** – umožníme dětem v úzké spolupráci s rodiči adaptaci na mateřskou školu, co nejméně zatěžující přechod z rodinného prostředí do většinou první vzdělávací instituce, kde se dítě nově setká s kolektivem vrstevníků, vytvoříme pro děti stálý, pravidelný, denní režim, ve kterém budou mít dostatečný časový prostor a organizační, materiální a prostorové podmínky pro realizaci činností, stravování, osobní hygienu, odpočinek (i v průběhu dne), zajistíme individuální péči, upřednostníme vzdělávání formou činností realizovaných důsledně v menších skupinách nebo individuálně, umožníme dítěti používání specifických pomůcek pro zajištění bezpečí a jistoty, nastavíme srozumitelná, jednoduchá pravidla a řád, určující mantinely.
- **Organizace vzdělávání** v souladu s platnou legislativou zabezpečíme odpovídající počet dětí ve věku od dvou do tří let vzdělávajících se v samostatné třídě.

Výhled na období od 2020 – 2023

- zajistit materiální podmínky (v případě přijímání mladších dětí a v případě potřeby zajistit místo pro ukládání plen a hygienických ubrousků, pořídit přebalovací pult),
- z jídelníčku vyřadit celozrnné pečivo,
- upravit denní režim,

4. Organizace vzdělávání

- **Mateřská škola má 6 tříd s počtem zařazených dětí 25 až 27.** Třídy: Zelený klíček (1.A) 2-4 roky, Modrý klíček (1.B) 3-4 roky, do třídy Žlutý klíček (2.A) a Fialový klíček (2.B) 4-6 let, do třídy Oranžový klíček (3.A) a Červený klíček (3.B) 5-6 let.
- **Ve všech třídách mateřské školy jsou uplatňovány metody a formy práce** dle aktuálního složení dětí jejich zaměření, zájmů a v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami. **Ve třídách Zelený klíček a Modrý klíček** je kladen důraz na pozitivní adaptaci dětí na kolektivní zařízení po přechodu z rodiny, na nastavení pevných základů jejich rozvoje v oblasti fyzické, psychické i sociální (mimo jiné např. na vytváření základních návyků a dovedností v oblasti sebeobsluhy, na osvojování pravidel vzájemného soužití s dodržováním základních pravidel chování, respektování autorit, na uvědomění si, že život má svůj pravidelný rytmus i řád, na rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů, citů i vůle atd.). Vzdělávání probíhá jednak frontální formou, zároveň jsou dětem nabízeny i i samostatné úkoly s možností volby, dle jejich zájmu, objevují se i první úkoly s prvky kooperace. **Ve třídě Žlutý klíček a Fialový klíček** je organizace vzdělávání podřízena upevňování a dalšímu rozvoji získaných vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot. Děti již pracují ve skupinách, jednotlivě, úkoly jsou jim nabízeny v plné škále všech oblastí vzdělávání. Vždy si mají možnost činnosti vybírat dle svých zájmů. Frontální způsob je případně zařazován při řízených pohybových aktivitách, hudebních, poslechu četby, nácvičku říkadla, pohybových her, her se zpěvem, dítě má však vždy možnost se těchto aktivit neúčastnit. Větší důraz je již kladen na rozvoj předčtenářské a matematické gramotnosti. **Ve třídě Oranžový klíček, Červený klíček a částečně Fialový klíček** je organizace vzdělávání podřízena přípravě dětí na vstup do základní školy. Je kladen větší důraz, aby klíčové zadané úkoly splnily všechny děti (mají možnost si zvolit dobu jejich splnění – např. v průběhu týdne, jinou část dne), jde např. o úkoly grafomotoriky, pracovní listy atd. Pro plnění úkolů spojených s přípravou na školu je také využíván čas v době odpočinku (pokud děti nemají potřebu spánku), v této době probíhají také rozšířené aktivity, kterých se v převážné míře účastní děti s povinnou předškolní docházkou.

- **Děti jsou ve třídách rozděleny zpravidla podle věku.** Třídy jsou věkově homogenní. Pouze v případě, že je dítě přijato v průběhu školního roku a ve třídě odpovídající jeho věku není volné místo, může být, po předešlé dohodě se zákonným zástupcem, dočasně zařazeno do třídy věku dítěte neodpovídající. Rodiče mají možnost vyjádřit své přání k zařazení svého dítěte do určité třídy. Pokud tomu nebrání závažné provozní důvody je ředitelkou školy přání rodičů akceptováno. Při přechodu z nižšího ročníku do vyššího, který si vyžádá např. rozdělení třídy, nebo oddělení skupinky dětí od kolektivu třídy, ředitelka vždy jedná s jednotlivými rodiči dětí, kterých se nestandardní krok týká. Rodiče mají možnost vyjádřit své požadavky a ředitelka je v rámci provozních možností akceptuje, případně se aktivně snaží hledat jiná řešení, která by byla ku prospěchu dítěte.
- **Souběžné působení dvou učitelek v každé třídě** bude zajištěno v době pobytu dětí venku, v době oběda a přípravy na spánek. (Do doby zajištění dostatečného množství prostředků bude souběh dvou učitelek zajištěn ve 4 třídách, ve třídě, kde přímou práci s dětmi provádí ředitelka školy, bude souběh zajištěn školním asistentem nebo asistentem pedagoga a ve třídě, kde přímou práci s dětmi vykonává zástupkyně ředitelky, bude souběh zajištěn 2 dny v týdnu).
- **Ředitelka školy** (odpovědná osoba ve věci přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání) **stanoví pro přijetí dětí do mateřské školy kritéria**, která jsou zveřejněna současně se zveřejněním termínu a místa zápisu ve vývěsce školy a na internetové stránce školy.
- **Individuální vzdělávání dítěte:** zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen oznámit tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (§ 34a odst. 4) (*do 31.5.*).

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte (§ 34b odst. 2).

Ředitelka mateřské školy předá zákonnému zástupci dítěte přehled zdrojů, ve kterých rodiče získají informace o oblastech, v nichž má být dítě vzděláváno (§ 34b odst. 3). Tyto oblasti vychází z RVP pro předškolní vzdělávání a ze školního vzdělávacího programu mateřské školy.

Ředitelka mateřské školy dohodne se zákonným zástupcem dítěte:

- a) způsob ověření (*přezkoušení dítěte v mateřské škole*)
- b) termíny ověření:

1. termín vždy druhé úterý v měsíci listopadu od 15.00-16.30
2. náhradní termín vždy druhé úterý v měsíci prosinci od 10.00-11.30

Zákonný zástupce dítěte je povinen zajistit účast dítěte u ověření (§ 34b odst. 3).

Ředitelka mateřské školy ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (§ 34b odst. 4).

5. Charakteristika vzdělávacího programu

Motto:

„Neotevírejte dětem dveře, ale pomozte jim najít ten správný klíč, aby si je dokázaly otevřít samy.“

učitelky MŠ Klíček

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Klíčkem otevíráme svět“ je tvořen v souladu se záměry RVP PV, vychází z dlouhodobého plánu školy, analýzy současného stavu a místních podmínek.

ŠVP je program vlastní, vytvořen kolektivem Mateřské školy Klíček.

Již samotné motto napovídá, jakým způsobem budou naplňovány cíle předškolního vzdělávání na naší škole.

5.1. Hlavní cíl ŠVP PV „Klíčkem otevíráme svět“

Předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů, rozvíjet a podporovat samostatnost, zdravé sebevědomí a tvořivost dětí.

- Chceme rozvíjet osobnost dítěte v celé jeho šíři,
- chceme podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, pěstovat u dítěte pravidelnou potřebu pohybu, zdravý životní styl,
- chceme rozvíjet jeho duševní vyrovnanost, spokojenost a citovost,
- chceme podporovat dítě v jeho přirozené snaze poznávat vše nové a vytvářet co nejlepší podmínky k chápání okolního světa v jeho širokých souvislostech,
- chceme učit dítě žít společně s ostatními, respektovat zvláštnosti některých lidí,
- chceme pomáhat dítěti orientovat se v základních normách a hodnotách naší společnosti a vytvářet podmínky postupnému přijímání těchto norem dítětem.

Profilace:

- pěstování kladného vztahu dětí k přírodě, její ochraně,
- sblížování dětí naší školy s dětmi i dospělými se speciálními potřebami,
- utváření kladného vztahu ke svému městu,
- seznamování se s výpočetní technikou – vnímání počítačové techniky, jako nezbytnou součást našeho života, prostředek napomáhající rozvoji dítěte (předcházení závislosti na počítačích v pozdějším věku).

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Cílem naší školy je prostřednictvím vzdělávacího programu budování:

- **mateřské školy, kterou budou opouštět**
děti tělesně zdatné, spokojené, radostné, osobité, zvědavé, zdravě sebevědomé, citově bohaté s rozvíjející se fantazií, zájmy a nadáním,
děti, které budou mít zvládnuty, podle svých individuálních možností, elementární vědomosti a dovednosti z nejrůznějších oblastí života a budou je umět uplatnit v procesu svého dalšího rozvoje a učení,
děti s chutí se učit, aktivně poznávat nové, objevovat neznámé, experimentovat,

děti odhadující své síly, učící se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňující výkony druhých,

děti, které se nebojí řešení problémů a které vědí, že svojí iniciativou a aktivitou mohou ovlivňovat situace, které jim život přináší,

děti chápající okolní svět se schopností ovlivňovat jeho dění,

děti se smyslem pro povinnost ve hře, práci i učení, přistupující k úkolům a povinnostem odpovědně, vážících si úsilí a práce druhých,

děti, které měly možnost setkat se s hodnotami jako nedotknutelnost lidských práv, individuální svobody, rovnost všech lidí, soucítění, solidarita, péče o druhé, ohled na jiné, hodnotami spojenými se svým zdravím, životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi,

děti, které v rozsahu svých možností přispívají k předávání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání,

děti schopné komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích,

děti připravené na život v multikulturní společnosti s porozuměním pro různé kulturní komunity, s tolerancí k jejich odlišnostem a jedinečným,

děti chápající, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé problémy je lépe řešit dohodou,

děti s rozvojem sebepoznání vlastních zájmů, potřeb a možností,

děti schopné podílet se na společném životě školy, rodiny

děti svobodně ovlivňující životní situace s vědomím odpovědnosti za své chování a jednání

- **mateřské školy, která bude mít dobré jméno** a bude synonymem kvalitní práce a nebude mít problémy s naplněním své kapacity, protože rodiče se svými dětmi za ní půjdou i z lokalit, které nejsou v její bezprostřední blízkosti,
školy, která bude otevřena svému okolí (bude svým konáním ovlivňovat veřejnost, ale zároveň se nebude uzavírat před vlivy z venku),
školy, která bude skýtat příjemné prostředí, jak pro děti, rodiče, tak i pro zaměstnance, bude moderně vybavena, s dostatečným množstvím pomůcek a hraček odpovídajících současným trendům předškolního vzdělávání a splňujících bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů,
školy se zahradou, kterou bude možné využívat pro nejrůznější činnosti dětí,
- **mateřské školy, kde pracují učitelky** schopné samostatné práce,
učitelky, které se neustále vzdělávají, aktivně se podílejí na realizaci projektů, a přicházejí s návrhy na řešení problémů,
učitelky, které respektují individualitu dětí, jejich potřeby, jsou jejich společníky a ochránci,
učitelky, které uplatňují podporující, sympatizující pedagogický styl, který se projevuje přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací s dětmi,
učitelky, které ve vztahu k dospělým i dětem preferují vzájemnou důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, solidaritu, vzájemnou pomoc a podporu,
učitelky, které dokáží proniknout až do srdcí dětí a získat si jejich mysl,
učitelky, které vytvářejí prostředí, v němž mohou děti s pocitem bezpečí nerušeně zkoumat okolní svět, objevovat vnitřní taje svých emocí a bádát v oblasti mezilidských vztahů,

učitelky, které jsou dětem příkladem,

- **mateřské školy, kde provozní pracovníce spolu s pedagogy** tvoří jeden pracovní tým, kde jsou brány všechny zastoupené profese, jako stejně důležité, a kde všem pracovníkům jde o to, aby škola pracovala v zájmu dětí a jejich rodičů,
- **mateřské školy**, kde ředitelka školy při vedení zaměstnanců vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení školy, ponechává jim dostatek pravomocí, respektuje jejich názor, podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o zásadních otázkách školního programu,
- **mateřské školy**, která spolupracuje se zřizovatelem, ostatními mateřskými školami ve městě, nejbližšími základními školami, orgány státní správy a samosprávy, jinými organizacemi v místě školy, s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

5.3. Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány

Specifika vzdělávání, metody a formy práce

Předškolní vzdělávání dle ŠVP „**Klíčkem otevíráme svět**“ je uskutečňováno přirozeným dětským způsobem, **především formou** nezávazné dětské **hry**, kterou si dítě volí na základě vlastního zájmu, dochází ke střídání **spontánních a řízených činností**, vzájemně provázaných.

Vzdělávání respektuje individuální potřeby a zájmy jednotlivých dětí, vychází ze systematického pozorování učitelek (viz evaluace).

Prioritní metody jsou: metody prožitkového učení, učení hrou a činnostmi, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí. Aplikované metody a formy práce jsou inspirovány i alternativními směry ve vzdělávání (např. „Začít spolu“, „Montessori“ a jiné). Upřednostňována je především práce skupinová s možnostmi aktivního zapojení jednotlivých aktérů (hledání vlastního řešení úkolu, rozdělování rolí, hledání vhodných materiálů, prezentování a vyhodnocování výsledků atd.)

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Mateřská škola realizuje podpůrná opatření pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu s §16 Školského zákona. Podpůrná opatření jsou podle organizační, finanční a materiální náročnosti členěna do 5 stupňů. Podpůrné opatření 1. stupně realizuje mateřská škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ), na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně realizuje pouze s doporučením ŠPZ.

- Naplňování záměrů a cílů předškolního vzdělávání mateřská škola v případě vzdělávání dětí se speciálními potřebami přizpůsobuje tak, aby maximálně vyhovovalo potřebám i možnostem těchto dětí.
- Snahou všech zúčastněných je vytvářet optimální podmínky k rozvoji osobnosti dítěte se speciálními potřebami, jeho učení, komunikace s ostatními, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelky na zřeteli, že jednotlivé děti se ve svých individuálních vzdělávacích možnostech a potřebách liší.
- Účelem podpory těchto dětí je plné zapojení a využití vzdělávacího potenciálu každého s ohledem na jeho možnosti a schopnosti a zahrnutí podpůrných opatření (opatření

1. stupně stanoví mateřská škola, od 2. stupně jsou podpůrná opatření stanovená ŠPZ po projednání s mateřskou školou a zákonným zástupcem dítěte).
- Závazný rámec a organizační zabezpečení vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními 1. stupně je školou zpracovaný Plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti od 2. stupně podpory je školou zpracovaný **v případě doporučení ŠPZ** Individuální vzdělávací plán (IVP).
 - Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky i ostatní pracovníci, kteří se podílejí na péči o ně a jejich vzdělávání, volí vhodné metody a prostředky, které jsou v souladu s přiznanými podpůrnými opatřeními, uplatňují vysoce profesionální postoj a přístup k dítěti.
 - Všichni zúčastnění vytvářejí podmínky pro pozitivní přijetí dětí se speciálními potřebami v komunitě mateřské školy. V souvislosti s tím pedagogové navazují úzkou spolupráci s rodiči všech dětí, citlivě s nimi komunikují a předávají potřebné informace.
 - Učitelky spolupracují s dalšími odborníky, využívají služeb školských poradenských zařízení, sdílí zkušenosti s kolegy (i z jiných školských zařízení), vzdělávají se v oblastech zdravotních postižení i sociálních znevýhodnění.

5.4.1. Vzdělávání nadaných dětí

- Mateřská škola se metodou včasné diagnostiky snaží odhalit mimořádné schopnosti a nadání dětí (metody - pozorování, anamnéza, rozhovor, analýza výtvarů, kreseb, hry dítěte, jeho portfolia). Je též zapojena do projektu „Podpora vzdělávání mimořádně intelektově nadaných dětí“, pravidelně jeden krát ročně vypracovává dotazníkové šetření ve věkové skupině 5-6 let, pro identifikaci mimořádně intelektově nadaných dětí.
- Pro nadané dítě je žádoucí, aby jeho mimořádné schopnosti byly odhaleny již v předškolním věku, a aby nastupovalo do 1. třídy základní školy již se zmapovanými výchovnými a vzdělávacími potřebami, které má. Základní škola pak může pružněji na jeho potřeby zareagovat. Včasná identifikace je klíčová v zamezení budoucích neúspěchů
- Nadání je většinou poprvé vnímáno v rodině. Nadané děti se liší od svých vrstevníků v oblasti jemné a hrubé motoriky, kreativity, intelektem, úrovní řeči, sociálními projevy i úrovní v dalších specifických oblastech. U dětí v předškolním věku se mimořádné schopnosti a nadání projevují např. časným čtením, bohatou slovní zásobou, zájmem o encyklopedie, schopností zobecňovat, logicky a abstraktně uvažovat, velkou zručností při práci se stavebnicemi, mimořádnými schopnosti pohybového nebo uměleckého charakteru. Nadané dítě klade další otázky, má neobvyklé nápady, zajímají je detaily, pracuje samostatně, vytváří svá řešení, v pozdějším věku bývá silně sebekritické.
- Učitelky po vyzpozorování mimořádných schopností a nadání dítěte povedou na toto téma rozhovory s rodiči, doporučí vyšetření dítěte odborníkem v Pedagogicko – psychologické poradně (www.pppkhk.cz).
- Odborník poradny (ŠPZ) odborným testováním (testy inteligence, testy výkonu, kreativity, didaktické testy) stanoví míru nadání dítěte a případně doporučí stupeň podpůrných opatření. Pokud zjištění vyžaduje vzdělávání dítěte formu individuálního vzdělávacího plánu (IVP), poskytne ŠPZ škole potřebné podklady i metodickou pomoc. Podle přiznaného stupně podpory škola zajistí pro dítě odpovídající podmínky.
Postup vzdělávání s přiznanými podpůrnými opatřeními nebo podle IVP – stejně jako viz kapitola 4.2.
- V podpoře rozvoje nadaného dítěte bude škola využívat podporu krajské sítě podpory nadání a to prostřednictvím Koordinátora podpory nadání při krajském pracovišti

Národního institutu pro další vzdělávání (NIDV). Získávat informace k dané problematice bude též např. na www.talentovani.cz., www.mensa.cz/nadane-dite, www.nadanedite.cz

5.4.2. Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

- Škola **identifikuje** speciální vzdělávací potřeby (učitelky důsledně vedou portfolia dětí a pedagogickou diagnostiku, do konce října identifikují odchylky ve výkonech, chování, projevech dětí, o zjištěných skutečnostech pohovoří s rodiči dítěte a zároveň oznámí tuto skutečnost ředitelce školy).
- Učitelky **navrhují podpůrná opatření 1. stupně podpory**, vypracují Plán pedagogické podpory (PLPP) – příloha č. D1 ŠVP PV
Plán pedagogické podpory obsahuje: **Charakteristiku dítěte** (silné, slabé stránky, popis jeho obtíží, případně sociálně-pedagogickou diagnostiku, aktuální zdravotní stav dítěte, další okolnosti ovlivňující nastavení podpory), dále **stanovení cílů rozvoje dítěte, podpůrná opatření v mateřské škole, specifikaci úprav metod práce s dítětem, organizaci jeho vzdělávání, kritéria hodnocení dítěte, pomůcky, požadavky na organizaci práce učitelů, podpůrná opatření v rámci domácí přípravy** (po dohodě s rodiči), **podpůrná opatření jiného druhu** (respektování zdravotního stavu dítěte, rodinné situace, vztahových problémů, postavení dítěte ve třídě) a také způsoby a termíny **vyhodnocení účinnosti PLPP**.
- Následně **je po dobu 3 měsíců realizován PPLP**.
- **Učitelky vyhodnotí jeho účinnost**, pokud je zjištěno, že podpůrná opatření stačí k naplnění vzdělávacích potřeb dítěte, jsou podpůrná opatření realizována po dobu, kdy jsou efektivní v dosahování stanovených cílů rozvoje dítěte. Pokud je zjištěno, že opatření nestačí a u dítěte nenastalo očekávané zlepšení ve výkonech (chování, projevech...) učitelky oznámí tuto skutečnost ředitelce školy, která vše projedná se zákonným zástupce dítěte. Na základě sdělení školy kontaktuje zákonný zástupce Školské poradenské zařízení (ŠPZ).
- **Škola pro účel diagnostiky dítěte v ŠPZ** vypracuje zprávu o již poskytnuté pedagogické podpoře, ve které uvede, jaký problém ve vzdělávání dítěte nastal, jaká podpůrná opatření byla uplatňována, jak jsou vyhodnocena.
- **ŠPZ provede diagnostiku dítěte**, a na jejím základě stanoví, zda je v kompetenci školy pokračovat v podpůrném opatření 1. stupně (zařízením mohou být navržena i jiná opatření 1. stupně), nebo zda jsou speciální potřeby dítěte natolik závažná, že je třeba využít podpůrná opatření vyššího stupně podpory, pak se stává dítě klientem ŠPZ.
- **Pokud ŠPZ přizná dítěti podpůrné opatření 2. - 5. stupně** jsou školou dítěti poskytována, vždy však s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte.
- **Individuální vzdělávací plán (IVP)** škola zpracovává zpravidla pro dítě, které má speciální vzdělávací potřeby a je vzděláváno formou individuální integrace. Podkladem pro zpracování IVP je: doporučení ŠPZ, žádost zákonného zástupce dítěte, nebo rozhodnutí ředitelky školy. IVP je zpracováván bez odkladu, nejpozději do 1 měsíce po obdržení doporučení a žádosti zákonného zástupce dítěte. IVP vypracovávají učitelky, za jeho vypracování zodpovídá ředitelka školy. Platnost IVP stvrzují podpisy učitelky, ředitelka školy, pracovník ŠPZ a zákonný zástupce dítěte. Na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte je vzdělávání dítěte poskytováno podle IVP.

IVP obsahuje údaje o skladbě druhů, stupňů podpůrných opatření, identifikační údaje dítěte, informace o úpravách obsahu vzdělávání dítěte, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, úpravách metod, forem vzdělávání a hodnocení dítěte, případné úpravy výstupů ve vzdělávání dítěte, údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání dítěte, je zde uvedeno jméno pedagogického pracovníka ŠPZ, se kterým škola spolupracuje.

5.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let

- Záměrem naší školy co nejlépe připravit a následně realizovat vzdělávání dětí, které dovršily při nástupu do mateřské školy věku dvou let.
- **Ve výchově a vzdělávání dětí mladších tří let se budou učitelky snažit o naplnění tří priorit.**

1. úzce spolupracovat s rodinou a vytvářet podmínky pro zajištění organické provázanosti režimu dvouletého dítěte v rodině i mateřské škole, **2.** individuálně podporovat aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, experimentování, ale také dbát na to, aby nedocházelo k jejich přetěžování, respektovat potřebu aktivního pohybu a zároveň častějšího odpočinku dítěte, brát na zřetel výraznou rozdílnost v psychomotorickém vývoji jednotlivých dětí a tudíž sledovat pokroky konkrétního dítěte a neprovádět vzájemné srovnávání dětí, **3.** vytvořit pevné základy pro postupné osamostatňování dítěte v oblasti sebeobsluhy a socializace, směřující k rozvoji jeho osobnosti.

Učitelky se vyvarují nežádoucího poučování dětí, manipulativního jednání s dětmi a preferování zájmů dospělých nad zájmy dětí, naopak budou respektovat jejich specifické potřeby a zájmy.

6. Vzdělávací obsah

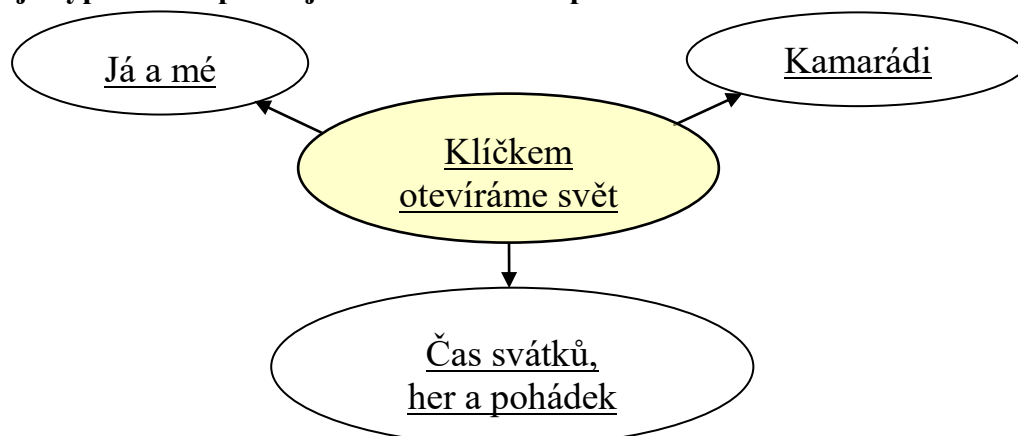
6.1. Integrované bloky

Program je uspořádán do tří hlavních Školních integrovaných bloků, které nastiňují tematické okruhy vzdělávacího obsahu.

Z nich vyplývají **dílčí bloky**, které jsou rozpracovány učitelkami na jednotlivých třídách. Názvy dílčích bloků uvedených v ŠVP vyjadřují pouze tematické oblasti, kterým se mají učitelky s dětmi věnovat, učitelky si mohou dílčí bloky pojmenovat svými názvy, které budou vyjadřovat např. motivační propojení jejich TVP apod. a zařazovat je v různých obdobích školního roku, dle potřeb dětí, na základě aktuální situace v přírodě apod.

Vzdělávací obsah je stanoven pro celou věkovou skupinu, tj. pro děti zpravidla od 2 do 6 (7) let

ŠVP je vypracován pro nejstarší věkovou skupinu dětí.

Učitelky přizpůsobují nabízený vzdělávací obsah, aktivity i činnosti tak, aby co nejlépe přispívaly k vytváření základů klíčových kompetencí (formulovány jako soubory předpokladů, vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého jedince).

Učitelky vzdělávající děti ve věku od dvou do tří let zařazují témata, která jsou, dětem blízká (např. pojící se s přírodou, předměty, s kterými děti přicházejí do styku, svátky), vždy v základní, jednoduché formě, ve větší míře se zaměřují na motivaci dětí. Očekávané výstupy, činnosti i organizaci vzdělávání volí dle specifík této věkové skupiny.

Učitelky vzdělávající ostatní věkové skupiny dětí též vybírají dílčí bloky podle věku a individuálních schopností dětí.

Tematické bloky **nemají přesné časové vymezení (délku trvání)**, určují si je na základě podmínek samy učitelky. V průběhu docházky do naší mateřské školy by mělo mít každé dítě možnost alespoň jednou se se všemi uvedenými tematickými bloky seznámit.

K jednotlivým dílčím blokům si učitelky ve svých třídách stanovují dílčí cíle, očekávané výstupy a již zcela konkretizovanou nabídku vzdělávacích činností, které jsou uvedeny v obecnější podobě v „Charakteristice školních bloků“ a prostřednictvím kterých dětem vytvářejí co nejlepší podmínky pro jejich vzdělávání.

6.1.1. Seznam „Školních bloků“ (integrovaných a dílčích)

Členění	Název „Školního bloku“
1.	Školní blok: <u>Já a mé okolí</u> Dílčí tematické bloky: <ul style="list-style-type: none"> • To jsem já, to jsi ty • Já a moje rodina • Můj domov (město, země, svět) • Já a moje mateřská škola • Doprava a bezpečnost • Čím budu
2.	Školní blok: <u>Kamarádi přírody po celý rok</u> Dílčí tematické bloky: <ul style="list-style-type: none"> • Jaro, léto, podzim, zima to je celý rok • Živočichové (u nás a ve světě) • Rostliny • Tajemství neživé přírody, (vesmír)
3.	Školní blok: <u>Čas svátků, her a pohádek</u> Dílčí tematické bloky: <ul style="list-style-type: none"> • Čertování • Vánoční cinkání • Karnevalový rej • Velikonoční koledování • Maminka má svátek • Všechny děti světa slaví svátek • Loučíme se s Klíčkem • Pohádkový čas <p>Do tohoto školního bloku je možné zařazovat další dílčí bloky. Je zde dán prostor</p>

učitelkám pro jejich kreativitu. (Barevný týden, Kloboukový atd.)

6.1.2. Charakteristika „Školních bloků

Pro větší přehlednost jsou v následující kapitole barevně odlišeny jednotlivé vzdělávací oblasti a dílčí cíle jsou opatřeny číselnými kódy (viz příloha ŠVP – kap. 9.3 Pomocné dokumenty a pracovní listy ke školním blokům)

Dítě a jeho tělo – červená

Dítě a jeho psychika – modrá

Dítě a ten druhý – zelená

Dítě a společnost – fialová

Dítě a svět – oranžová

6.1.2.1. „Já a mé okolí“

Tento blok by měl dětem přinést zkušenosti a poznatky ve vztahu k vlastnímu já, ve vztahu k druhým lidem a okolí. Důraz bude kladen na vytvoření zdravého sebevědomí dítěte, na osamostatňování a na správné životní návyky dítěte. Témata, která tento blok nabízí, dále budou děti učit žít ve společenství druhých lidí, spolupracovat s vrstevníky. Nedílnou součástí je rozvíjení citlivého přístupu k lidem s handicapem. V neposlední řadě se tento blok věnuje rodině, a jak už název integrovaného bloku napovídá i okolí, které dítě obklopuje, městu a vlasti.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Učí se spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům.
- Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
- Učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění.

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého.
- Chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit.
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.

Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Komunikuje v běžných situacích bez zábrán a ostychu s dětmi i dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno je jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Samostatně se rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu, lhostejnost.
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění.
- Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Dílčí vzdělávací cíle:

511	Uvědomění si vlastního těla
512	Zdokonalování dovedností v oblasti jemné motoriky (koordinace ruky a oka)
512	Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky – koordinace a rozsahu pohybu, ovládání pohybového aparátu
513	Rozvoj a užívání všech smyslů
515	Osvojení si praktických dovedností v oblasti sebeobsluhy
516	Osvojení si poznatků o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech, o odlišnostech (zdravotně postižení)
517	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody
518	Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

5211	Rozvoj řečových a jazykových dovedností
5212	Rozvoj komunikativních dovedností
5213	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní
5221	Rozvoj paměti a pozornosti, logického myšlení, fantazie
5224	Podpora pozitivního vztahu k učení
5225	Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkcích (abeceda, čísla)
5231	Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů vzhledem k sobě
5232	Získání relativní citové samostatnosti
5233	Rozvoj schopnosti sebeovládání
5234	Rozvoj schopností přispívajících k vytváření citových vztahů
5235	Rozvoj poznatků a dovedností, získané prožitky vyjádřit
5236	Rozvoj mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
5237	Získat schopnosti řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

531	Seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
532	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte druhým lidem
533	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
535	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
536	Rozvoj kooperativních dovedností
537	Ochrana osobního bezpečí

541	Poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření
542	Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
543	Rozvoj základních kulturně spol. návyků a dovedností dítěte
547	Vytvoření základů aktivního postoje k životu, světu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňující tyto vztahy vyjádřit

551	Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření vztahu k němu
552	Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí
552	Vytváření povědomí o technickém prostředí
555	Vytvořit povědomí o ochraně dítěte před nebezpečnými vlivy prostředí
558	Vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s lidmi, společností

Očekávané výstupy:

511	Pojmenovat části těla, některé orgány (i pohlavní), znát jejich funkci
511	Zachovávat správné držení těla
511	Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru
512	Ovládat koordinaci ruky a oka při zacházení s předměty a hračkami ve třídě, zacházet se sportovním náčiním, pracovním náradím, výtvarnými pomůckami, stavebnicemi, s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s výtvarným a grafickým materiálem, jednoduchými hudebními nástroji
512	Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
513	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluch, zrak, hmat, chuť, vůně)
515	Zvládnout sebeobsluhu ve stolování, osobní hygieně, postarat se o sebe, o své věci, zvládnout oblékání, svlékání, obouvání, ukládání věcí na své místo, ukládání věcí na své místo, ukládání nádobí po stolování, zvládnout jednoduchý úklid – zametání na lopatku, utírání stolů, podlahy, omývání pomůcek po výtvarných a pracovních činnostech atd.
516	Mít povědomí o těle a jeho vývoji (o narození, růstu těla a jeho proměnách, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem)
517	Ochránit osobní zdraví, bezpečí, umět vyhledat pomoc (koho přivolat, kam se obrátit apod.)
517	Rozlišit, co zdraví prospívá, co mu naopak škodí (neohrozit zdraví svoje ani druhých)
518	Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

5211	Pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno
5211	Vyjadřovat samostatně a smysluplně své pocity, nápady, názory

5211	Popsat situaci skutečnou, podle obrázku
5212	Vést rozhovor, umět naslouchat, ptát se
5213	Poznat některá písmena a číslice, sledovat očima zleva doprava
5213	Poznat napsané své jméno, umět se podepsat.
5221	Naučit se z paměti krátké texty (básně, písně atd.)
5221	Zaměřit se na odhalování podstatných znaků, vlastností předmětů
5221	Řešit problémové situace, nalézt nová řešení
5221	Vyjadřovat svou představivost a svou fantazii v tvořivých činnostech
5224	Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
5225	Rozlišovat některé obrazové symboly, dopravní značky
5225	Chápat základní číselné, matematické, prostorové a časové pojmy
5231	Adaptovat se na nové prostředí, kamarády, učitelky
5231	Umět prosazovat právo být sám sebou
5232	Bez problému se odloučit na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich pomoci
5233	Prožívat a dětským způsobem projevoval co cítí, ovládat své afektivní jednání
5234	Chápání projevů smutku, poznávání a ovládání svých emocí
5235	Zachytit a vyjádřit své prožitky
5235	Domluvit se slovy, gesty, improvizovat
5236	Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
5236	Těšit se z hezkých a příjemných prožitků z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
5237	Rozhodovat o svých věcech
5237	Respektovat daná pravidla
5237	Ovládat své chování (afektivní projevy)

531	Respektovat a dodržovat předem dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování
531	Dodržovat herní pravidla
532	Navázat kontakt, seznámit se s kamarády, učitelkami ve třídě (jejich jmény)
532	Umět obhájit svůj postoj a názor, respektovat jiný, spolupracovat s ostatními
533	Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, přijímat za své kamarády i děti a dospělé s handicapem
535	Bezproblémově navazovat kontakty s dospělými, překonat stud, respektovat je
536	Bez zábran komunikovat s dětmi, navazovat přátelství
537	Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná

541	Uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými, dětmi (zdravit, rozloučit se, poprosit, poděkovat, neskákat do řeči)
541	Uvědomovat si své postavení v rodině, svých kořenů
541	Pochopit význam pojmu rodina, matka, otec, sourozenci, rodiče, prarodiče
542	Začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti
542	Mít povědomí o povoláních dospělých, práci dospělých v domácnosti, o rolích jednotlivých členů rodiny
542	Stát se důležitou součástí skupiny
543	Uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla a mohou tím ohrozit bezpečí druhých
547	Vyjadřovat se prostřednictvím hudebních, hudebně pohybových činností, zvládat dovednosti hudební, vokální a instrumentální, sledovat a rozlišovat rytmus

547	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik
551	Orientovat se bezpečně v prostředí školí a jeho okolí
552	Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí s jejich využitím pro další učení a životní praxi
552	Všimát si změn a dění v nejbližším okolí.
555	Zvládat běžné činnosti, požadavky, jednoduché praktické činnosti, které se v mateřské škole opakují, chovat se přirozeně a bezpečně na hřišti, v městské hromadné dopravě
555	Uvědomit si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat
555	Mít povědomí, jak se prakticky chránit před nebezpečím
558	Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný a nekonečně pestrý
558	Všimát si dění v nejbližším okolí a aktivně se do něho zapojovat

Vzdělávací nabídka:

- Manipulační činnosti a jednoduché úkony s pomůckami, náčiním, hračkami, materiálem...
- Smyslové a psychomotorické hry
- Lokomoční a nelokomoční pohybové činnosti
- Zdravotně zaměřené činnosti
- Pracovní a sebe obslužné činnosti
- Hudebně pohybové hry
- Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla, k ochraně zdraví
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- Společné akce s handicapovanými dětmi (jemná a hrubá motorika, společné výlety, turistika, společné pracovní dílny, manipulační činnosti)
- Otužování, plavecký výcvik, lyžařský výcvik, škola v přírodě
- Využití projektů Medvídek Nivea, Když Alenka stůně, Medvídkova nemocnice, Zdravý úsměv, Zdravá pětka

- Společné diskuse, rozhovory, individuální i skupinová konverzace v“ komunikativním kruhu“
- Přednes, recitace, zpěv
- Prohlížení a „čtení knížek“
- Grafické napodobování tvarů písmen – nácvik podpisu
- Dramatizace
- Záměrné pozorování předmětů, určování jejich vlastností
- Operace s materiálem (třídění, ukládání stavebnic, hraček a pomůcek ve třídě)
- Námětové hry a činnosti NH: „Na lékaře, Na rodinu, Na obchod, Na stavbaře, Na námořníky, Na poštu“
- Spontánní hry dle volby dětí
- Motivovaná manipulace s předměty
- Dramatické činnosti napodobující různé typy chování člověka v různých situacích
- Výlety do okolí, návštěva historického středu města
- Jízda místní dopravou
- Činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností
- Činnosti vedoucí k uvědomování si sebe sama a k odlišení od ostatních

- Grafické napodobování symbolů
- Sociální a interaktivní hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, menších skupinkách
- Činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, ve kterém dítě žije
- Četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- Navozovat přirozené i modelové situace
- Hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Společné ustanovení pravidel třídy, vytvoření hymny třídy, volba maskotu třídy
- Společné hry a skupinové aktivity
- Návštěva kulturních a společenských míst
- Hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- Stolní hry
- Exkurze do výrobních podniků a jiných institucí
- Přípravy a realizace společných zábav a slavností
- Tematické hry s pracovními pomůckami a nástroji, seznamovat dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání
- Námětové skupinové hry zaměřené na dopravu a povolání
- Pozorování blízkého okolí – vycházky do okolí, výlety
- Smysluplné činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu
- Práce s literárními texty
- Pozorování dopravních situací
- Poučení o možných nebezpečných situacích a při manipulaci s nebezpečnými předměty
- Exkurze ve spolupráci s rodiči, pozorování práce dospělých
- Hry na téma Doprava, Řemesla
- Využívání dalších medií
- Praktické činnosti, pokusy, experimenty

6.1.2.2. „Čas svátků, her a pohádek“

Tento blok bude ve větší míře rozvíjet emocionální prožívání dětí. Prostřednictvím jednotlivých témat se budou děti učit novým poznatkům o lidových, křesťanských tradicích a zvycích. V dětech bude pěstována radost z obdarovávání druhých. V tomto bloku bude využito her a pohádek, které mají silný morální význam, a které budou pomáhat tyto morální hodnoty v dětech rozvíjet.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, které dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Učí se spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se výsledků.

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empiristických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích.
- Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti.

Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim.
- Chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout.
- Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých.
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
- Má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
- Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu.

Dílčí vzdělávací cíle:

512	Rozvoj pohybových schopností v oblasti hrubé motoriky – koordinace a rozsahu pohybu, ovládnutí pohybového aparátu
512	Zdokonalení dovedností v oblasti jemné motoriky – koordinace ruky a oka
513	Rozvoj a užívání všech smyslů
514	Rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
515	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností
515	Osvojení si praktických dovedností v oblasti sebeobsluhy
517	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí

5211	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
5212	Rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu

5221	Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti a paměti
5222	Rozvoj tvořivosti
5223	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
5235	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a zážitky vyjádřit
5236	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

531	Seznamování se s pravidly chování k druhému
532	Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
533	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
534	Vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)
535	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních
536	Rozvoj kooperativních dovedností
537	Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými

544	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
545	Seznámení se se světem kultury a umění
546	Vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
547	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění
548	Rozvoj společenského a estetického vkusu

552	Vytváření elementárního povědomí o širším kulturním prostředí a jeho rozmanitosti
553	Poznávání jiných kultur
558	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, lidmi, společnostmi

Očekávané výstupy:

512	Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
512	Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
512	Zachovávat správné držení těla
512	Zvládat jemnou motoriku, koordinaci oka a ruky (zacházení s předměty denní potřeby, pomůckami, hračkami, sportovním náčiním, s výtvarným a grafickým materiálem – např. nůžkami, tužkami, papírem, barvami)
513	Vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově, zrakově, čichem a hmatem)
514	Zvládnout přiměřenou fyzickou i duševní zátěž
515	Sladit pohyb se zpěvem, rytmem a hudbou, správné zacházení s hudebními nástroji
515	Zvládnout sebeobsluhu ve stolování, osobní hygieně, postarat se o sebe a své věci, zvládnout oblékání a svlékání, obouvání, zvládnout jednoduchý úklid – zametání na lopatku, utírání stolů, omývání pomůcek po výtvarných a pracovních činnostech...
517	Přispívat k osobní pohodě a pohodě druhých, mít povědomí o způsobech ochrany zdraví a bezpečí

5211	Správně vyslovovat, ovládat dech tempo, intonaci řeči
5211	Učit se nová slova a aktivně je používat

5212	Vést rozhovor (naslouchat druhým, ptát se)
5212	Kultivovaně přednášet básně
5212	Při dramatizaci využívat výrazové prostředky (hlasitost, barva hlasu)
5221	Využívání všech smyslů
5221	Záměrně se soustředit na činnost, udržet pozornost
5221	Chápat elementární časové pojmy (jaro, léto..., teď, dnes..., ráno, večer ..., částečně se orientovat v čase)
5221	Porozumět slyšenému, zachytit myšlenku, sledovat děj
5221	Vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady a pocity
5221	Naučit se z paměti krátké texty
5222	Vyjádřit představivost, fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, dramatických)
5223	Vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci
5223	Projevovat zájem o knížky, poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo
5235	Zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby..)
5235	Prožívat a dětským způsobem projevovat co cítí
5236	Těšit se z hezkých zážitků z přírodních i kulturních krás, setkávání se s uměním

531	Ve styku s druhými uplatňovat zásady slušného chování
532	Spolupracovat s ostatními
532	Respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pamlsky, rozdělit si úkol
532	Obhajovat svůj postoj, názor, respektovat jiný postoj, názor
532	Navazovat kontakty, překonat stud, respektovat dospělého
532	Dodržovat herní pravidla
533	Myslet na druhé
533	Umět s druhými prožít radost
533	Být přející k druhým
533	Přirozeně a bez zábrán komunikovat s druhým dítětem, s dospělým
534	Chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože každý je jiný
534	Uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
535	Využívat různé způsoby komunikace
536	Přirozeně komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat přátelství
537	Odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
537	Chovat se obezřetně při setkání s neznámými lidmi, postavami, požádat o pomoc

544	Vytvořit si dětskou představu o pravidlech a společenských normách (co je dobré, co ne) a podle této představy se chovat
545	Mít povědomí o různých tradicích a zvycích běžných v kulturním prostředí dítěte
546	Chovat se zdvořile i k lidem ostatních kultur a národností, přistupovat ke druhým s úctou, bez předsudků
547	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat se pomocí výtvarných technik a dovedností (používat barvy, různé materiály, modelovat, tvořit z papíru, přírodnin)
547	Vyjadřovat se pomocí hudebních, hudebně pohybových činností, zvládat dovednosti vokální i instrumentální
548	Vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat a sledovat hudební, dramatické, literární představení a slovně a výtvarně hodnotit svoje zážitky

552	Zvládat běžné činnosti a požadavky kladené na dítě i praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují
552	Mít povědomí o širším společenském a kulturním prostředí, jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
552	Porozumět, že změny jsou přirozené, přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
553	Mít povědomí o existenci různých národů a kultur různých zemí
558	Vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý
558	Všimnout si změn a dění v nejbližším okolí

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční pohybové činnosti (lezení, chůze, běh, skoky a poskoky)
- Nelokomoční pohybové činnosti (pohyby těla na místě)
- Sezónní činnosti (koulování, bobování, sáňkování...)
- Manipulační činnosti s předměty, pomůckami, náčiním a materiálem
- Smyslové a psychomotorické hry
- Konstruktivní a grafické činnosti
- Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- Pracovní a sebe obslužné činnosti
- Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů a nemocí

- Řečové, sluchové a rytmičné hry, hry se slovy
- Samostatný slovní projev
- Společné diskuse, rozhovory, vyprávění zážitků, příběhů, podle skutečnosti i podle obrázků, komentování zážitků a aktivit
- Poslech pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- Vyprávění dítěte (co slyšelo, shlédlo)
- Přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- Seznamovat děti s různými sdělovacími prostředky (noviny, časopisy, knihy)
- Manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- Smyslové hry, činnosti zaměřené na rozvoj postřehu, vnímání, paměti, pozornosti
- Námětové hry a činnosti
- Činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů, vztahů
- Hry zaměřené na tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, výtvarné konstruktivní, hudební, taneční či dramatické)
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování a rozhodování
- Sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- Hry na téma rodiny, přátelství
- Dramatické činnosti

- Dramatické činnosti, HPH, hudební hry
- Společné aktivity (besídky, karneval, oslavy, akce s rodiči)
- Společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- Aktivity podporující sblížení dětí
- Sociální a interaktivní hry
- Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- Situace a hry, kde se dítě snaží chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- Činnosti zaměřené na poznávání sociál. prostředí, v němž dítě žije – rodina

- Přípravy a realizace společenských zábav a slavností
- Tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- Setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným i hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy
- kulturních a uměleckých míst a akcí zajímavých pro předškolní dítě
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku /zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce
- a mravní hodnoty/ dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost...
- Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (zábavy, sportovní aktivity, výstavy, divadelní a filmové představení...)
- Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, kulturních objektů, vycházky do okolí
- Sledování událostí v obci a účast na akcích, které jsou pro dítě zajímavé

6.1.2.3. „Kamarádi přírody po celý rok“

Tento blok dětem přinese konkrétní zkušenosti o živé i neživé přírodě. V dětech bude probouzen vztah k přírodě a potřeba ji chránit. V tomto bloku bude využito sezónních činností, které přirozeně vyplývají ze střídání ročních období. Témata, která tento blok nabízí, budou děti učit rozhlížet se kolem sebe a vnímat krásu přírody všemi smysly. Celý tento blok bude podporován školními ekologickými projekty pořádanými ve spolupráci s Lesy ČR, Městskými lesy Hradec Králové a prostřednictvím projektu „Malý zahradník“.

Klíčové kompetence, které jsou rozvíjeny

Kompetence k učení

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům, dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

Kompetence k řešení problémů

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní originální nápady), využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.

Komunikativní kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný rozhovor.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.).

Sociální a personální kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Je schopno chápat, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným.

Činnostní a občanské kompetence

Dítě ukončující předškolní vzdělávání

- Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).

Dílčí vzdělávací cíle:

512	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky, ovládání pohybového aparátu
513	Rozvoj a užívání všech smyslů
514	Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti
516	Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
518	Vytváření zdravých životních návyků a postojů

5211	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností
5212	Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
5221	Rozvoj smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému, rozvoj paměti a dovednosti, představivosti a fantazie
5222	Rozvoj tvořivosti
5223	Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, zájem, radost z objevování)
5226	Vytváření základů pro práci s informacemi
5233	Rozvoj schopností sebeovládání
5234	Rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
5235	Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
5236	Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

531	Snaha o dodržování pravidel chování k druhým
535	Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
536	Rozvoj kooperativních dovedností

544	Vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách
545	Seznamování se se světem lidí, osvojování si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
547	Vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat
548	Rozvoj estetického vkusu

551	Seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
552	Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách
554	Pochopení, že změny způsobenou lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
555	Osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně před jeho nebezpečnými vlivy
556	Rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
557	Rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
558	Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí

Očekávané výstupy:

512	Zachovávat správné držení těla
512	Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
512	Zacházet s běžnými předměty, hračkami, pomůckami...
512	Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla
512	Zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
512	Zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet, chytat míč, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
513	Ovládat dechové svalstvo, vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
513	Rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, hmatem
516	Rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí
516	Mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc
518	Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy

5211	Správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
5211	Učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
5211	Poznat, pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
5212	Přemýšlet, vést jednoduché úvahy a vyjádřit je
5212	Vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat až druhý dokončí myšlenku)
5212	Vyjadřovat samostatně myšlenky

5212	Zorganizovat hru
5221	Utvořit jednoduchý rým
5221	Naučit se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu, apod.)
5221	Zachytit a vyjádřit své prožitky, uplatnit fantazii a představivost v činnostech (slovně, výtvarně, hudebně, pohybově)
5221	Vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího)
5221	Chápat prostorové pojmy, orientovat se v prostoru i v rovině
5221	Porovnat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
5221	Sluchově rozlišovat počáteční a koncovou hlásku
5221	Chápat základní číselné a matematické pojmy, matematické souvislosti podle potřeby
5221	Rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí)
5221	Porozumět slyšenému, poslech četby, vyprávění, popis
5222	Řešit problémy, úkoly, situace, myslet kreativně, předkládat nápady
5222	Nalézat nová nebo alternativní řešení
5222	Vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, hudebních, dramatických, slovních)
5223	Zaměřovat se na to co je z poznávacího hlediska důležité (znaky, vlastnosti, rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů)
5226	Projevovat zájem o knížky, časopisy, encyklopedie a další zdroje informací
5233	Uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
5233	Vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
5233	Vyjádřit souhlas i nesouhlas
5234	Prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
5234	Snažit se zvládat své afektivní jednání
5235	Zachytit a vyjádřit své prožitky
5236	Těšit se z hezkých a příjemných zážitků z přírodních krás

531	Dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla
535	Přirozeně a bez zábran komunikovat
535	Uplatňovat své individuální potřeby, přání
536	Spolupracovat s ostatními

544	Utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování
544	Dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě a fair
545	Adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy
548	Zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, knížkami...
547	Zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých dovedností – výtvarných, hudebních, pohybových, dramatických

551	Orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školky, v blízkém okolí)
552	Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, využitelné pro další učení a životní praxi
552	Porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé

554	Rozlišovat správné a špatné působení na prostředí, všimnout si škod, upozornit na ně
555	Uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
555	Pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, apod.)
555	Zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené, chovat se přiměřeně v jakémkoli prostředí
556	Vnímat pestrý a různorodý svět a přírodu
557	Přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ
558	Mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí
558	Mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) a vlivu člověka na něj

Vzdělávací nabídka:

- Lokomoční a nelokomoční činnosti
- Manipulace s předměty a věcmi, které je obklopují
- Zdravotně zaměřené činnosti (relaxační a uvolňovací cvičení)
- Smyslové a psychomotorické hry
- Grafické a konstruktivní činnosti
- Hudebně pohybové hry a činnosti
- Činnosti zaměřené k poznávání těla, ochrany zdraví
- Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí
- Artikulační, řečové, sluchové, rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- Společná diskuze, rozhovory
- Vyřizování vzkazů, zpráv
- Samostatný slovní projev
- Soustředěný poslech (pohádka, divadlo)
- Převyprávět slyšené, viděné
- Přednes, dramatizace, zpěv
- Čtení a prohlížení knížek
- Poznávání zvuků
- Seznamování se sdělovacími prostředky
- Poznávací schopnosti a funkce
- Přímé pozorování (okolí, jevy, pojmenování)
- Manipulace s předměty, zkoumání vlastností
- Spontánní hra, volné hry, experimenty
- Smyslové hry
- Námětové hry a činnosti
- Spontánní tvořivé hry
- Hry a činnosti k procvičování paměti a orientaci v prostoru, matematické pojmy
- Spontánní hra, činnosti vyvolávající radost, pohodu
- Činnosti vyžadující samostatné vystupování
- Činnosti pro rozvoj vůle, sebeovládání
- Estetické a tvůrčí aktivity

- Výlety do okolí (příroda, kultura)
- Sociální a interaktivní hry
- Nejrůznější společné aktivity
- Kooperativní činnosti ve dvojicích a ve skupinách
- Společné setkávání, povídání, naslouchání
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory
- Různorodé spol. hry, skupinové aktivity
- Aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku, mravní hodnoty

- Pozorování prostředí a života v něm, vycházky a výlety do okolí (les, louka, rybník)
- Poučení o možných nebezpečných situacích, o hrozícím nebezpečí, dostupné způsoby, jak se chránit
- Sledování změn v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy, rostliny, živočichové, počasí, ovzduší, roční období)
- Práce s literárními texty, s obrazovým materiálem
- Kognitivní činnosti (otázky, odpovědi, diskuze nad problémem, vyprávění, poslech, objevování)
- Praktické činnosti s přírodními i uměleckými materiály (pokusy, zkoumání, manipulace)
- Pozorování životních podmínek
- Ekologicky motivované hravé aktivity
- Smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu, pracovní činnosti, pěstitelské a chovatelské činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, zahradu a okolí

Náměty na hry a činnosti k tématu jsou obsaženy v zásobnicích na jednotlivých třídách, lze čerpat též ze zpracovaných doplňujících projektů „Třída plná pohody“ a dalších, které jsou přílohou ŠVP.

6.2. Doplňující programy, projekty a další rozšiřující a nadstandardní aktivity

6.2.1. Projekt „Kamarádi přírody“ – enviromentální vzdělávání a osvěta

Cíl projektu:

- Vytváření základních hygienických a sociálně kulturních dovedností a návyků ve vztahu k životnímu prostředí, probouzet citový vztah k přírodě, k výtvorům lidské práce, poskytnutí základních poznatků o správném a nesprávném vztahu člověka k životnímu prostředí.
- Projekt prolíná celým vzdělávacím programem.

Doba trvání: průběžně celý školní rok.

Nejdůležitější metody: přímé pozorování rostlin a zvířat při vycházkách, exkursích, návštěvách, provádění praktických činností a pokusů.

Nabízené činnosti, příležitosti:

- Půldenní vycházky do Novohradeckých lesů s pracovníky – lesními pedagogy Městských lesů Hradec Králové.
- Programy ekologických center Sever Hradec Králové, Ekocentrum Pardubice.
- Pozorování rostlin a živočichů v chráněném území Plachta (cyklicky – pozorování jednoho vybraného stromu – jeho změny v souvislosti s jednotlivými ročními obdobími).
- Návštěvy zvířecích útulku.
- Škola v přírodě – opakování získaných poznatků.
- Sobotní naučná ekologická stezka s rodiči a zástupci Lesů České republiky a Městských lesů Hradec Králové.
- Návštěva přírodovědného centra v ZŠ Bezručova ul. Hradec Králové.
- Návštěva Veterinární školy Hradec Králové - Dnu otevřených dveří.
- Třídění odpadu na třídách.
- Návštěva sběrného dvora Technických služeb Hradec Králové.
- Pozorování drobných živočichů donesených na krátkou dobu do třídy.
- Péče o rostliny ve třídě – zalévání, kypření půdy, otírání listů od prachu.
- Rychlení rostlin.
- Aktivní účast dětí na úklidu školní zahrady – hrabání listů, sběr spadlých větviček, pomoc při pletí záhonů.
- Pěstování užitkových i okrasných rostlin na třídních záhoncích, průběžná péče o ně (setí, jednocení, pletí, kypření, zalévání, sklizení, konzumace vypěstovaných produktů).
- Péče o ptáky v krmítkách na školní zahradě.

6.2.2. Projekt Lego dacta

Cíl projektu: Prostřednictvím stavebnice Lego rozvíjet u dětí jemnou motoriku, konstruktivní myšlení, prostorové vidění, fantazii, kombinační schopnosti, estetické cítění, znalost barev, tvarů, početní představivost, kolektivní cítění, radost z dobře vykonané práce, rozhodování o volbě nejvhodnějšího postupu.

Doba trvání: průběžně celý školní rok.

Nejdůležitější metody: nápodoba, pozorování, hra, experiment. Metodický postup dle zpracovaného materiálu.

Nabízené činnosti a příležitosti:

- Trojrozměrné konstruování.
- Plošné konstruování.
- Skládání obrázků na podložku.
- Používání kostek lega jako náhradních předmětů při hře.
- Doplnování staveb jinými materiály.

Tematické celky:

- **Podzim** – ovoce a zelenina (trojrozměrně, plošně), les, zvířata, ptáci, krmítka pro ptáky.
- **Zima** – sněhuláci, čert, Mikuláš, anděl (sestavování postav), vánoční řetězy (kostky lega navlečené na šňůrce).
- **Jaro** – slepičky, kohoutkové, kuřátka, jarní květy, domácí zvířata a jejich mláďata.
- **Léto** – hmyz (motýli, berušky), ryby.
- **Budovy** – naše město, škola (správný způsob „vázání zdiva“).
- **Postavy** – já, moje rodina (různé způsoby sestavování postav, uvědomění si jejich jednotlivých částí – plošně, trojrozměrně, s pohyblivými klouby).

- **Dopravní prostředky** – auta, letadla, loď.
- **Písmena, číslice**

6.2.3. Projekty Kidsmart, Interaktivní školička, Barevné kamínky, Chytré dítě – práce s počítačem, interaktivní tabulí a LCD monitorem

Cíl projektu: Umožnit dětem postupné zvykání na ICT jako nedílnou součást života (prevence eventuální závislosti v pozdějším věku). Navíc se s počítačem seznámí i děti ze sociálně znevýhodněného prostředí, což může vést ke zmírnění rozdílů mezi dětmi při využívání počítače na základní škole.

Využívání informačních a komunikačních technologií (ICT) a vhodných forem a metod práce s nimi může zpestřit vzdělávání předškolních dětí, protože více přitahují děti k získávání nových poznatků. Výukové počítačové programy obsahují edukační efekt a ovlivňují rozvoj poznávacích schopností, rozvíjí ale i koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku, mohou také proto pomoci lépe připravit děti pro přechod do základní školy.

Doba trvání projektu: průběžně celý školní rok ve 2. a 3. ročnících

Nejdůležitější metody: metody didaktické (pozorování, předvádění, experiment atd.), metody – názorné metody (předvedení, pozorování, pokus, příklad) a metody praktické činnosti (manipulace s předměty, pohyb v prostoru, pracovní list, didaktická hra atd.).

Nabízené činnosti a příležitosti:

- **Řízené činnosti** – ICT je vhodné využít zejména pro skupinovou činnost. Dobře se hodí pro aktivní procvičování znalostí a dovedností (např. dle zadání programu Kidsmart, Barevné kamínky a další). Lze je využít jako obohacení v jednotlivých tematických celcích.
- **Spontánní činnosti** – po relativním zvládnutí základních dovedností v práci s počítačem, LCD monitorem a interaktivní tabulí (ovládání myši, programu, manipulace na dotykovém display), mohou děti samostatně, podle daných pravidel (postupné střídání účastníků, provedení stanoveného počtu úkonů, slovního komentáře atd.) hrát počítačové hry, jako je pexeso, různé typy puzzlů apod., případně mohou používat grafický editor.

Tematické celky programu Kidsmart Tematické celky Interaktivní školičky

• Časové pojmy	Leden
• Roční období	Březen
• Poznávání číslic	Květen
• Geometrické tvary	Červen
• Hlavalamy	Říjen
• Prostorové vztahy	Listopad
• Zvířata	Prosinec
	Moje vlast
	Les
	Čím budu
	Písmáčkovy úkoly
	Zvířata na statku
	Dopravní školička

6.2.4. Projekt Medvídek Nivea

Cíl projektu: Seznamování dětí zábavnou formou s různými oblastmi života.

Doba trvání projektu: Vždy jeden školní rok pro děti 3. ročníku

Ve spolupráci s firmou Nivea je projekt prováděn ve 3. třídách. Projekt je vždy kvalitně zpracován v souladu s RVP PV a je pro každý školní rok zaměřen na jinou oblast. Firma jako součást projektu dodává didaktický a pracovní materiál pro každé dítě.

6.2.5. Projekt Malý zahradník

Cíl projektu: Vzbudit zájem dětí o přírodu, o procesy a zákonitosti, které v přírodě probíhají, budovat v dětech zodpovědnost a samostatnost. Obohatit mimo jiné školní zahrady o nabídku dalších aktivit pro děti, které si mohou volit a při nichž získávají a rozvíjejí vztah k přírodě, přírodním materiálům a lidské práci.

Doba trvání projektu: průběžně po celý školní rok ve všech třídách.

Firmami AGRO CS a.s. Česká Skalice a Plastia s.r.o. je škole zdarma poskytován materiál ve formě zahradních substrátů, semen, plastových květináčů, květinových truhlíků, konví na zalévání, balkónových květin, hnojiv.

Každá třída má v prostoru školní zahrady svůj mobilní záhonek, kde v sezóně děti mají možnost spolu s učitelkami pěstovat různé druhy rostlin (bylinky, květiny, zeleninu, brambory, dýně, cibuloviny), sledují postupný vývoj rostlin od klíčení semen až po sklizeň, o rostliny na záhonku se následně starají (plejí, zalévají, jednotí), výpěstky dále zpracovávají, osazují květinové truhlíky, hrabou listí, zametají, ve třídách rychlí semena, sázejí květiny a přes zimu o ně ve třídách pečují (Kytíčky pro maminky), na jaře sejí jarní osení, pečují o pokojové květiny.

6.2.6. Škola plná pohody (Třída plná pohody)

Cíl projektu: Prostřednictvím vhodně volených her

- rozvíjet poznávací a především mimo poznávací charakteristiky osobnosti dítěte (se zaměřením na rozvoj tvořivosti), které tvoří základ rozvoje klíčových kompetencí člověka, uplatňujících se v jakýchkoli životních situacích, vytvářejících předpoklady pro to, aby se z dětí stali dobří, tvořiví, hodnotní, výkonní a šťastní lidé,
- uplatňovat tvořivě humanistickou výchovu, která otevírá cestu k:
 - **moudrosti** (tvořivosti a vzdělání člověka)
 - **dobrotě** (humanismu a lásce člověka)
- snažit se o dosažení toho, aby se tvořivost stala smyslem života každého jedince, aby byla prostředkem, s jehož pomocí celý život trvale rozvíjíme naše schopnosti i dovednosti a obnovujeme životní síly,
- vhodně volenými hrami vytvářet u dětí schopnost motivovat sebe sama, nevzdávat se, když se vyskytnou obtíže a frustrace, schopnost ovládat své pohnutky a odložit jejich uspokojování na později, ovládat svou náladu a zabránit úzkosti a nervozitě, ovlivňovat kvalitu svého myšlení, schopnost vcítit se do situace druhého člověka a ani v těžkých chvílích neztrácet naději,
- učit děti žít s ostatními lidmi, vytvářet pozitivní mezilidské vztahy, spolupracovat, komunikovat, diskutovat, zvládat kritiku, chovat se asertivně, naučit děti vnímat, plnit a tolerovat požadavky dalších členů skupiny, neprosazovat pouze vlastní potřeby a nároky, snižovat míru egoismu a agresivity
- v průběhu celého projektu spolupracovat s rodiči

Materiály, z kterých projekt čerpá:

- Charles A. Smith – Třída plná pohody
- Milota Zelinová – Hry pro rozvoj emocí a komunikace
- Peny Warner – 6x25 HER rozvíjejících schopnosti a dovednosti dítěte
- Stave a Ruth Bennetovi – 365 zábavných činností bez televize

Doba trvání projektu: v průběhu celého školního roku.

Nejdůležitější metody: hra

Dle publikace „Třída plná pohody“ budou cíleně zařazovány hry na:

- **Podporu kamarádství**
 - Sdružování
 - Dorozumívací schopnosti
 - Sounáležitosti
 - Kamarádství
- **Podporu citlivého jednání**
 - Rozpoznávání pocitů
 - Řešení problémů
 - Výrazové prostředky
- **Podporu součinnosti**
 - Součinnost, spolupráce
 - Respektování ostatních
 - Umění dohodnout se
- **Podporu přívětivosti**
 - Jemnosti
 - Pomáhání
 - Šlechetnosti
 - Úcty (ohled), povzbuzování
 - Zachraňování, ochraňování

Hry budou zařazovány podle věku dětí v průběhu celého roku, o průběhu projektu budou informováni rodiče dětí.

Při zařazování herních aktivit a činností je nutné dbát na určitou gradaci:

- při prvním setkání dětí zařadit několik her na seznámení
- následují hry na vzájemné poznávání a sebepoznávání
- velmi potřebné je nejdříve zařazovat hry, které spoluvytvářejí příjemnou a uvolněnou atmosféru
- posléze přistupovat ke složitějším aktivitám
- hry, při nichž se řeší konflikty a jiné problémy, lze zařazovat až v atmosféře důvěry, vzájemné tolerance a spolupráce

Dle publikace „Hry pro rozvoj emocí a komunikace“ budou cíleně zařazovány hry na podporu:

- **Rozvíjení motivace** motivovat děti k osobnímu rozvoji, k pozitivnímu a kvalitnímu životu, provádět motivaci zaměřenou na výkon a na pozitivní prožívání úspěchu, tedy i na odbourání tendence vyhnout se neúspěchu
Motivace je: chuť, zájem, pracovitost, vytrvalost při dosahování cílů, v práci na sobě.

Učitelka bude motivovat:

- **Činností** (rébusy, hádanky, dramatizace, představovat úlohu jako problém, motivovat prostřednictvím pohádkových postavicek apod.)
- **Hodnocením** (odměny převažují nad tresty, negativní chování spíše ignorovat, pochvaly nemají být stereotypní, mají využívat, co nejširší škálu, hodnotit podstatné věci, hodnotit konkrétní čin a ne celou osobnost dítěte, neporovnávat děti navzájem, ale porovnávat výkony dítěte v čase, nikoliv s výkony jiných dětí)

Učitelka bude nenásilnou formou vštěpovat dětem tato pravidla, která pomohou dětem na cestě k úspěchu:

- **Vytvoř si vlastní svět hodnot** (formuluj si cíle, rozhodni se, co je pro tebe důležité)
 - **Nemysli příliš na minulost** (zejména na neúspěchy)
 - **Dodávej si důvěru vlastní řečí** (před náročnými úkoly si opakuj: „Dokážu to.., Musím se víc snažit....“)
 - **Potvrzuj si své přednosti**
 - **Plánuj si budoucnost a svůj čas** (využívej i malé chvílky)
 - **Říkej si věty, které ti pomohou řídit sebe sama** (opakuj si, co máš v plánu a co budeš dělat)
 - **Pracuj teď hned, tady a nyní, neodkládej věci**
 - **Netrap se omyly a chybami** (uvědom si, že je třeba jít dál a vyvarovat se chyb)
 - **Základem úspěchu je vytrvalost a systematickosti** (nevzdávej se svých snů, nezůstávej pouze u snů, ale konej)
 - **Když dosáhneš nějakých úspěchů, pochval se za ně** (poděkuj lidem, kteří tě podpořili, ale neusni na vavřínech, je potřeba jít dále)
- **Rozvoje tvořivosti** rozvíjet u dětí tvořivost jakožto vnitřní sílu, která pohání dítě dělat vše co nejlépe a nově a to nejen pro sebe, ale i pro své okolí

Učitelka bude pro rozvoj tvořivosti dětí používat:

- **Aktivity a hry posilujícími tvořivé vnímání a myšlení** (podněcování všímavosti dětí, fantazie, do vnímání zapojovat co nejvíce smyslů, podporování zvědavosti dětí)
- **Hry pro překonávání barier v myšlení**
- **Pohybově tvořivé hry**
- **Činnosti motivující jazykovou tvořivost**
- **Hry k rozvoji výtvarné tvořivosti a fantazie**

6.2.7. Rozšiřující aktivita – Wattsenglish: Učíme se přirozeně se Stevem a Maggie

Tato rozšiřující aktivita je prováděna, které absolvovaly „Metodiku výuky angličtiny pro předškolní děti“ unikátní metodou Wattsenglish.

Cíl aktivity: vzbudit v dětech zájem o anglický jazyk, děti jsou neustále vtahovány do anglického světa – poslouchají, reagují, mluví, učí se porozumět jednoduchým slovním pokynům, spolupracovat a kooperovat s ostatními, děti komunikují prostřednictvím skutečné lidské tváře rodilého mluvčího Steva.

Doba a způsob realizace: každý den 10 minutová lekce s celou třídou, 1x týdně intenzivní dvacetiminutová výuka na dvě skupiny v době dopoledních činností

Určeno pro skupinu: přihlášené děti ze tříd OK, ČK, FK

Učitelka pracuje s dětmi podle unikátní metody Wattsenglish, která je obsažena ve Wow materiálech, s knihou Teachers book Wow Blue – učitelská příručka, která je rozdělená na 10

lekci, WowThe Blue book – pracovní sešit pro děti, s flash cards – obrázkový materiál. Dále s poslechovým CD – Songs, DVD – Interactive Video Clips and Video Songs. K výuce je mimo jiné využíván LCD monitor nebo interaktivní tabule.

Každé dítě má svůj pracovní sešit, ve kterém vypracovává úkoly ke každé lekci. Vzdělávání probíhá primárně metodou prožitkového a kooperativního učení, na základě přímých zážitků a zkušeností, dále hrou, experimentováním a spontánním učením. Metody dětem přinášejí citový prožitek, který usnadňuje proces učení. Děti pracují s emocionální pamětí, čímž je učení efektivnější. Využívají komunikační metodu, ne překladovou.

Děti si teoreticky, ale především prakticky osvojí základní slovní zásobu, budou schopné jednoduchého tvoření vět, osvojí si zvukovou stránku jazyka, budou schopné porozumět jednoduchým pokynům pedagoga v cizím jazyce, budou rozvíjet logické myšlení a své individuální schopnosti.

6.2.8. Rozšiřující aktivita - Kopaná

Cíl aktivity: Zábavnou formou seznámit děti s kolektivní, míčovou hrou. Připravit děti pro účast na tradičním turnaji mateřských škol města Hradec Králové v kopané. Diagnostikovat děti s pohybovým nadáním a jejich nadání rozvíjet.

Doba a způsob realizace: 1x týdně, od září do června, v době pobytu venku (podle počasí).

V zimních měsících v prostorách tělocvičny.

Určeno pro skupinu: přihlášené děti 2. a 3. ročníků

Rozšiřující aktivitou je u dětí podporován zájem o pohyb, děti se učí zjednodušená pravidla kopané, techniku s míčem, je posilována sounáležitost s kolektivem, chování v duchu fair play, děti zvyšují svoji fyzickou zdatnost, psychickou odolnost, zdokonalují rychlost, obratnost, soustředěnost, orientaci v prostoru, prožívají radost ze hry a případných sportovních úspěchů.

6.2.9. Rozšiřující aktivita – Logopedie – Řečová výchova

Cíl aktivity: Přispět ke zdárnému vývoji komunikačních a řečových dovedností dětí před jejich vstupem do ZŠ.

Doba a způsob realizace: 1x týdně ve skupině 3 - 4 dětí

Určeno pro skupinu: vybrané a přihlášené děti 3. ročníků

Učitelka naší mateřské školy, která je absolventkou kurzu logopedický asistent, vytipuje děti, které mají problémy v řečovém projevu, speciální pedagog – logopedka ze ŠPZ Logáček (pro děti s vadami řeči Štefánikova 549, 500 11 Hradec Králové), následně tyto děti po souhlasu rodičů diagnostikuje (přednostně děti ze 3. ročníků, při podezření řečové vady většího rozsahu, či závažnějšího druhu i ostatních nižších ročníků). Děti, u kterých logopedka potvrdila nedostatky v komunikačních schopnostech nebo řečové vady, jsou po souhlasu rodičů zařazeny do rozšiřující aktivity Logopedie. Rodičům je též doporučeno docházet do logopedické ambulance a intenzivně pracovat s dítětem doma, protože úspěšnost nápravy řeči dítěte tkví především v každodenním procvičování, upevňování.

Učitelka s dětmi, dle doporučených opatření logopeda ŠPZ, procvičuje výslovnost, obohacuje slovní zásobu, procvičuje plynulost řeči a další dovednosti, které s vývojem řeči dítěte souvisí. Zaměřuje se na dechová cvičení, fonační cvičení, artikulační cvičení, motoriku, cvičení podporující smyslové vnímání. K práci s dětmi učitelka používá speciální didaktický

materiál, obrazový materiál, zásobník písniček, říkadla atd. O průběhu, náplni práce i o výsledcích dětí informuje učitelka jejich rodiče.

6.2.10. Rozšiřující aktivita - Šikulky

Cíl aktivity: Prohloubit zájem nadaných dětí o výtvarné činnosti, rozvíjet jejich tvořivost, fantazii a kreativitu. Zvládnout netradiční výtvarné techniky. Umožnit dětem vytvářet výtvarné práce, s kterými mohou školu reprezentovat na výstavách a v soutěžích výtvarného charakteru a které mohou prezentovat veřejnosti z okolí školy.

Doba a způsob realizace: 1x za 14 dní v odpoledních hodinách (60 min) ve skupině 10 dětí. Aktivitu vedou dvě učitelky, každý týden s jednou skupinou.

Určeno pro skupinu: vybrané a přihlášené děti 3. ročníků, pro doplnění dětí ze třídy Fialový klíček.

V Šikulkách se děti seznamují s různými technikami a materiály (např. kresba, malba, tisk, kombinované techniky, práce s přírodninami, práce s textilem, papírem, hlinou), experimentují např. při míchání barev, učí se prožívat, rozvíjet svoji fantazii a realizovat ji skrze svůj výtvarný projev, tím se dětem otvírá prostor k objevování své tvůrčí stránky. Děti zlepšují svoji motoriku, smyslové vnímání, tříbí svůj vkus a estetično, posilují své sebevědomí, odvahu, vytrvalost, zdokonalují sebeobsluhu.

6.2.11. Rozšiřující aktivita - Keramika

Cíl aktivity: Prohloubit zájem dětí o netradiční výtvarné činnosti, rozvíjet jejich tvořivost, fantazii a kreativitu. Učit se novým věcem společně se svými rodiči. Zvládnout základy výtvarné techniky – práce s hlinou. Umožnit dětem vytvářet výtvarné práce trvalého charakteru.

Doba a způsob realizace: 1x za 14 dní v odpoledních hodinách (60 min).

Určeno pro skupinu: přihlášené děti ze 3. ročníků, pro doplnění dětí ze třídy Fialový klíček, případně Žlutý klíček a jejich rodiče.

Prostřednictvím rozšiřující aktivity Keramika se mají děti možnost seznámit s novým výtvarným materiálem – hlinou. Dětem dopomáhají při práci jejich rodiče. Děti se naučí jednoduché zpracování hlíny (vyválení placky, koule, válečku, vytváření otisků, spojování jednotlivých částí, nanášení glazur). Hotové výrobky si děti odnášejí domů. Při práci s hlinou děti rozvíjejí jemnou motoriku, koordinaci ruky a oka, tříbí si svůj vkus, posilují svoji vytrvalost, setrvat delší dobu u jedné činnosti a práci zdárně dokončit. Děti spolu se svými rodiči mají možnost radovat se ze společně vykonané práce a jejich výsledků.

6.2.12. Rozšiřující aktivita – Sportovní hrátky

Cíl aktivity: Děti budou rozvíjet základní pohybové dovednosti, prostorovou orientaci a koordinaci pohybů. Osvojí si správnou techniku chůze, běhu, skoku, hodů, chytání a balancování. Zvládnou překonávat nižší překážky, procvičí si různé druhy lezení a zdokonalí svou obratnost. Naučí se spolupracovat ve dvojicích, v menších skupinách i větších týmech.

Doba a způsob realizace: 1x za 14 dní v dopoledních hodinách od 10:00 do 11:00, za hezkého počasí se sportuje venku (louka, zahrada MŠ, stadion při ZŠ Horáková), za nepříznivého počasí v tělocvičně

Určeno pro skupinu: pro předškoláky, maximální kapacita kroužku je 20 dětí.

Učitelka při přípravě tréninku postupuje v souladu se zásadami sportovní a atletické přípravy předškolních dětí. Hodina je rozčleněna na několik částí. V úvodní části jsou děti motivovány

a instruovány k dalším činnostem. Následuje rušná část, při které si děti zahrají dynamickou kolektivní hru, při níž se rozpohybují a rozežřejí organismus. V průpravné části se protáhnou, pomocí jednoduchých cviků posílí hlavní svalové skupiny. Tzv. hlavní část je stěžejní částí cvičební jednotky. V této části se děti věnují nácviku nových pohybových dovedností, činnosti s rychlostně silovými nároky, opakování naučených dovedností. Hodinu uzavírá zklidňující část.

Na závěr školního roku si uspořádáme malé Olympijské hry. Děti si tak mezi sebou poměří síly a vyzkouší si, co se během celoročního tréninku naučily.

6.2.13. Nadstandardní aktivita - Plavání

Cíl aktivity: Zábavnou, přijatelnou formou, seznámit děti se základy plavání, jakožto jednoho z nezdravějších sportů. Podpořit jejich zájem o vodu a aktivity s ní spojené. Rozvíjet jejich tělesnou zdatnost a otužilost.

Doba a způsob realizace: celoročně 1x týdně v dopoledních hodinách (45 min), zajišťuje plavecký klub Vlnka Hradec Králové, výuka je prováděna ve školním bazénu Základní školy Štefánikova, Hradec Králové, aktivita je hrazena rodiči.

Určeno pro skupinu: přihlášené děti 3. ročníků, případní náhradníci ze 2. ročníků (podmínka zařazení do aktivity u mladších dětí je fyzická a psychická vyspělost).

Plavání a hry ve vodě příznivě ovlivňují tělesný rozvoj a zdravotní stav dětí. Děti se otužují, zlepšuje se jejich dýchání, činnost srdečně cévního systému, odstraňují se různé nedostatky a vady v držení těla a v neposlední řadě také plavecký výcvik chrání děti před utonutím. Děti poznávají vlivy vody, získávají pro ni cit.

Prostřednictvím aktivity plavání si všechny děti vytvoří dobré předpoklady pro následný plavecký výcvik. Děti se budou učit bezpečnému zvládnutí vodního prostředí, potápění hlavy, splývání na břicho, rytmické výdechy do vody, postupně celkové potápění, první plavecké pohyby plaveckých způsobů – prsa, znak, kraul, skoky do vody, některé děti se samy naučí plavat a uplavou vzdálenost v rozsahu 10 – 25 m.

V úvodu plavání provedou instruktoři přezkoušení plaveckých dovedností jednotlivých dětí. Děti jsou podle své úrovně rozděleny do 2 družstev. Instruktoři ve výuce postupují podle odborného, léty praxe prověřeného metodického postupu. Rodiče mají možnost se zúčastnit ukázkové hodiny. Nejlepší plavci se účastní v závěru školního roku plaveckého štafetového závodu mateřských škol, pořádaného ZŠ a MŠ Štefcova.

6.2.14. Nadstandardní aktivita – Lyžování

Cíl aktivity: Zábavnou, pro děti přijatelnou formou, seznámit děti se základy lyžování.

Doba a způsob realizace: 5 dní v lyžařském areálu Olešnice v Orlických horách, zajišťuje Lyžařská škola ENERGY SKI SCHOOL, aktivita je hrazena rodiči

Určeno pro skupinu: přihlášené děti 2. a 3. ročníků

Lyžováním děti provádí jejich maskot Soptík. Děti jsou rozděleny ve družstvech po 5 – 6 dětech, podle svých dosavadních schopností a dovedností. Děti během aktivity mají možnost zvládnout a správně ovládat techniku lyžování, naučí se nasazovat a sundávat lyže, chodit na lyžích po rovině, do kopce, jezdit šikmo svahem, jezdit přímo, zastavit, naučí se oblouk v pluhu, oblouk z pluhu, základní paralelní oblouk, i jízdu na vleku. Děti posílí svoji tělesnou zdatnost a psychickou odolnost, naučí se postarat o své osobní věci i v prostředí a situacích pro ně neznámých, zažijí radost z nové zvládnuté pohybové dovednosti a prvních sportovních

úspěchů. Pobytem na čistém, horském vzduchu posílí své zdraví. Na poslední lekci se mohou na dovednosti dětí přijet podívat jejich rodiče.

7. Autoevaluace mateřské školy

7.1. Analýza současného stavu

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • kolektiv zkušených učitelek – převažující počet, • učitelky s vyšším odborným vzděláním i vysokoškolským, • chuť učitelek aktivně pracovat a dál se vzdělávat, • schopnost týmové práce, • schopnost samostatné práce jednotlivých pracovníků, • ochota pracovníků přijímat i úkoly nad rámec jejich povinností (angažovanost pro celek), • progresivní rozvoj některých učitelek, • čistota ve škole, • moderní vybavení školy, funkční, estetické interiéry, • udržovaná, esteticky a funkčně zařízená zahrada, • nadstandardní vybavenost pomůckami i v oblasti IT techniky, • přiměřené finance (mzdové prostředky) umožňující i odměňování dle zásluh, • obětavost a ochota učitelek při řešení pracovních problémů, • propagace školy, • spolupráce s rodiči, institucemi a podniky, • získávání prostředků z vedlejších zdrojů (granty, hospodářská činnost), • obnovené vnitřní zařízení školy, • všechny pedagogické pracovnice vybaveny osobním notebookem, • zkušenosti s právní subjektivitou, • dobré vztahy se zřizovatelem, • přítomnost školního asistenta (Šablony III od října 2020), • vzdělání ředitelky školy v oblasti školského managementu, • aktivní Spolek rodičů při Mateřské škole Klíček, • funkční komunikační kanály mezi školou a rodiči, mezi ŠJ a rodiči, mezi personálem 	<p>Vzdělávací oblast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • neustálý nárůst administrativy v souvislosti se zákonnými změnami, • velký podíl pracovní doby ředitelky věnovaný nutnému zpracovávání administrativy, • stále se zvyšující počet dětí vyžadujících individuální přístup (např. s poruchami chování), • přijímání dětí mladších tří let do MŠ, • vysoká náročnost práce s dětmi se SVP, <p>Materiální oblast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • špatný stav oken a plechových částí fasády a oplocení areálu, • nezateplené, původní pláště budov (boletické panely - azbest), • špatný stav plotu, • pískové dopadové plochy u herních prvků s rizikem znečištění výkaly zvířat <p>Personální oblast:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stále nedostatečná povědomost pedagogů o zákonitostech, projevech a potřebných vzdělávacích přístupech u dětí s různým postižením, • nedostatečná povědomost pedagogů o vhodných vzdělávacích postupech v práci s nadanými dětmi, • nedostatečná počítačová gramotnost pedagogů a to i v oblasti obsluhy IT techniky

<p>školy a vedením, mezi personálem vzájemně,</p> <ul style="list-style-type: none"> • uspokojivý počet učitelek schopných pracovat s dětmi v oblasti Angličtiny 	
<p>Příležitosti</p>	<p>Rizika</p>
<ul style="list-style-type: none"> • spolupráce s Lesy ČR • spolupráce s Městskými lesy HK • spolupráce ze ZŠ M. Horákové • spolupráce se Speciální školou Daneta • spolupráce s PPP, ŠPZ, pediatry • spolupráce se Speciální školou pro děti s vadami sluchu Štefánikova ul. • spolupráce s rodiči • spolupráce se zřizovatelem • kolegiální vztahy se sousedními MŠ • kvalitní zařízení poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků přímo v HK • možnost plošného vzdělávání učitelek (čerpání finančních prostředků ze Šablón) • velká koncentrace invalidních občanů v okolí školy • právní subjektivita, možnost rozhodování • široká nabídka kulturních, společenských a sportovních akcí ve městě • blízkost lesa, kde se nachází chráněné území Plachta • propagace školy na internetových stránkách, v tisku a ve vývěsních skříních na plotě školy • budování dobrého jména školy • podíl vysokoškolsky vzdělaných učitelek Bc. A Mgr., s vyšším odborným vzděláním v pedagogickém sboru • vzájemná spolupráce v Klubu ředitelek a ředitelů mateřských škol Města Hradec Králové, • zákonné snižování počtu dětí ve třídách s dětmi ve věku 2-3 roky, dětmi se speciálními potřebami, • postupně se snižující počet dětí ve třídách, směřující k 24 (dle vyhlášky 14, bez výjimky z počtu dětí), • změna financování škol (již ne na dítě), • rozšiřující vzdělávání učitelky a asistentky pedagoga v oblasti speciální pedagogiky, 	<ul style="list-style-type: none"> • inkluze – oblast pro mnohé pedagogy neznámá, • velká koncentrace mateřských škol v okrsku Plachta, • vysoká konkurenceschopnost všech mateřských škol zřizovaných městem – velmi kvalitní materiální vybavení, personální obsazení atd., • vyšší fluktuace učitelek, každoročně se měnící pracovní tým, • stagnující provozní rozpočet, nereflektující stále se zvyšující nákladové položky, • neuzákoněná přítomnost chův ve třídě s i dětmi mladších tří let, • nepropojenost jednotlivých zákonných novel (dle zákona snižování počtu dětí ve třídě x mzdové prostředky pro ŠJ vypočítávány podle výkonů), nutné dotování ŠJ z prostředků na MŠ, • izolace v souvislosti s onemocněním covid 19, • porušení soustavnosti vzdělávání, naplnění plánování, přerušování sociálního kontaktu atd. v souvislosti s onemocněním covid 19

<ul style="list-style-type: none"> • zajištění kvalitního zavedení začínajících učitelek, asistentek pedagoga 	
--	--

7.2. Pravidla vnitřní evaluace

7.2.1. Subjekty podílející se na evaluaci školy

- ředitelka školy
- učitelky
- provozní zaměstnanci
- rodiče dětí
- děti

7.2.2. Evaluační metody

- dotazník
- anketa
- pozorování
- rozhovory
- diskuse
- kontrolní vstupy
- hospitace
- analýza edukačních produktů
- analýza portfolia dítěte
- analýza portfolia učitele
- SWOT analýza
- hodnotící pohovory

7.2.3. Evaluační výstupy využívané při evaluaci školy

- Záznam o pozorování dítěte
- hodnotící listy
- průběžné zprávy
- závěrečné evaluační zprávy
- hospitační zápisy
- kontrolní zápisy

7.2.4. Oblasti evaluace, metody, frekvence, termíny

7.2.4.1. Evaluace učitelkami na třídách

Koho, co hodnotíme	Jakým způsobem	Jak často	Kdy
evaluace naplňování specifických cílů RVP PV dílčích kompetencí evaluace dle vzdělávacích oblastí	Hodnotící list - záznam Příloha č. A1	Po skončení bloku a 1x ročně	Průběžně 6
Evaluace dílčích bloků Metody, formy, organizace, přínos pro rozvoj dětí, motivace, zájem dětí	Pozorování, analýza edukačních produktů, rozhovory s dětmi, rodiči, zpětná vazba	Průběžně do Plánovacího pracovního listu učitelek, týdně	Průběžně V závěru bloku

hodnocení plnění úkolů vycházejících z hodnocení školy	Diskuse na pedagogické radě	3x ročně	10,12,4
	Písemně za jednotlivé třídy	1x za 3 roky	3
hodnocení pokroků jednotlivých dětí vzhledem k očekávaným výstupům	Vstupní dotazník pro rodiče – nastupující děti uč. – vyhodnocení info, nastavení individuálního přístupu k dítěti	1x za docházku při nástupu	9
	Záznam o pozorování dítěte a/ Osobnostní charakteristika dítěte	Po seznámení s dítětem, v případě pozorovaných nedostatků, u nově nastoupených dětí udělat v lednu upřesnění	do 10/1
	b/Očekávané výstupy podle vzdělávacích oblastí	dle potřeby 2x ročně	Průběžně 10,6
	Portfolio dítěte Analýza edukačních produktů, pozorování, rozhovory s dítětem, s rodiči	dle potřeby dle potřeby	Průběžně
hodnocení třídy dětí	Charakteristika třídy	1x ročně	9
evaluace naplňování Plánu podpory	analýza	Po 3 měsících po zavedení a následně 2x ve školním roce	
evaluace naplňování Individuál. plánu	analýza	2x ročně	1,6
evaluace podmínek pro práci	Dotazník č. A4_16	1x za 3 roky, v případě, že nebude testování scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce	5
Autoevaluace učitelky	Dotazník č. A3_16	1x za 3 roky, v případě, že nebude testování Scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce	5
Evaluace podmínek a klima	Scio Mapa školy	1x za 2-3 roky	Dle

školy			objednávky magist. M.
-------	--	--	--------------------------

7.2.4.2. Ředitelkou školy

Koho, co hodnotíme	Jakým způsobem	Jak často	Kdy
Učitelky – výchovně vzdělávací práce, příprava na práci, řízení vzdělávání, klima třídy, vedení třídní dokumentace, vedení diagnostiky dětí,	Hospitace, následné hospitace kontrolní vstupy hodnotící pohovory v rámci pohospitačního rozhovoru, analýza portfolia učitele	1x ročně, dále dle potřeby, začínající učitelky 2x ročně a dále dle potřeby 1x ročně	Dle plánu
Sebehodnocení učitelek	Autoevaluační dotazník učitelky č. A3_16 - výstup pro další profesní rozvoj učitelek	1x za 3 roky, v případě, že nebude testování Scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce	6
Kvalita pracovního života	Dotazník č. A4_16 - výstup za školu – zpětná vazba pro řízení školy	1x za 3 roky, v případě, že nebude testování Scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce	6
Klima školy	Scio Mapa školy	1x za 2- 3 roky	Dle objednávk magist. města

Provozní zaměstnanci – kvalita práce, plnění	Pozorování, dotazování, Provozní porady,	Průběžně 2x ročně	8,6
---	--	----------------------	-----

<p>pracovních úkolů, sounáležitost se školou, ochota, kolegiálnita, jednání s rodiči</p>	<p>pracovní porady, osobní pohovory</p> <p>Autoevaluační dotazníky č. A5, a A6 - zpětná vazba pro řízení školy, osobní rozvoj</p> <p>Scio Mapa školy</p>	<p>Dle potřeby Dle potřeby</p> <p>1x za 3 roky, v případě, že neбудe testování Scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce 1x za 2-3 roky</p>	<p>5</p> <p>Dle objednávky magist. města</p>
<p>Třídy - klima třídy, materiální podmínky, komunikace, organizace</p>	<p>Kontrolní vstupy, hospitace, rozhovory s dětmi, učitelkami, rodiči</p>	<p>Průběžně a dle plánu hospitací</p>	
<p>Děti – mapování výchovně vzdělávacích potřeb, pokroky dětí, úroveň dosahování očekávaných výstupů, projevy dětí, oboustranné vztahy dítě – učitel, provozní zaměstnanec, školní asistent, přínos práce školního asistenta vzhledem k uspokojování potřeb dítěte</p>	<p>Kontrolní vstupy, hospitace, neformální rozhovory s dětmi, rodiči, konzultace s rodiči osobně,</p> <p>vstupní dotazníky dítěte</p>	<p>Průběžně a dle plánu hospitací</p> <p>1x na začátku docházky do MŠ</p>	<p>9</p>
<p>Kurikulum školy – TVP – kontinuita - cíle, očekávané výstupy, nabídka činností, diagnostika dětí, individuální péče</p> <p>Evaluace naplňování specifických cílů – sumarizace za školu ŠVP- soulad s RVP</p> <p>Hodnocení plnění úkolů vycházejících z hodnocení školy – sumarizace za školu (podmínky vzdělávání, průběh vzdělávání, výsledky vzdělávání a další specifické oblasti)</p>	<p>Kontrolní vstupy, Hospitace</p> <p>Pedagogické rady</p> <p>Hodnotící listy tříd příloha č.A1</p> <p>Analýza</p> <p>Hodnotící arch tříd</p>	<p>Průběžně Dle plánu hospitací</p> <p>1x ročně</p> <p>Při změně legislativy, podmínek, pokud nejsou změny 1x za 3 roky</p> <p>1x za 3 roky</p>	<p>Dle plánu</p> <p>6</p> <p>8</p> <p>8</p>

Klima školy , podmínky, spolupráce s rodiči shrnutí za školu	Scio - Mapa školy - zpětná vazba pro řízení školy	1x za 2-3 roky	Dle objednávky mag. města
Autoevaluace vlastní práce ředitelky – požadavek zřizovatele	Písemné hodnocení dle požadovaných oblastí práce a kategorií	3x ročně	2, 5, 10

7.2.4.3. Provozními zaměstnanci

Koho, co hodnotíme	Jakým způsobem	Jak často	Kdy
Autoevaluace úrovně vlastní práce	Dotazník příloha č. A. 6	1x za 3 roky, v případě, že nebude testování Scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce	5
Evaluace podmínek a klimatu školy	Dotazník příloha č. A. 5	1x za 3 roky, v případě, že nebude testování Scio, nově přijatá zaměstnankyně po 1 roce práce	5
Klima školy , podmínky	Scio – Mapa školy	1x za 2- 3 roky	Dle objednávky mag. města

7.2.4.4. Rodiči

Koho, co hodnotíme	Jakým způsobem	Jak často	Kdy
Spokojenost rodičů , důvody výběru školy	Dotazník pro rodiče Příloha č. A7	1x za 2 roky mimo rok testování Scio	2
Klima školy , podmínky	Scio – Mapa školy	1x za 2- 3 roky	Dle objednávky mag. města

8. Seznam literatury

Seznam literatury použité při tvorbě Školního vzdělávacího programu a Třídních vzdělávacích programů.

- CAMPBELL, R. *Potřebuji tvou lásku*. Praha: Návrat, 1992. ISBN 80-85495-11-2
- HAVLÍNOVÁ, CH. A. *Zdravá MŠ*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-048-0
- HAEFELE, B. *Každý začátek v mateřské škole je těžký*. Praha: Portál, 1993. ISBN 80-85282-57-7
- PESESCHKIAN, N. *Příběhy jako klíč k dětské duši*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-275-0
- OPRAVILOVÁ, E, GEBHARTOVÁ V. *Kurikulum předškolní výchovy. Jaro v MŠ, Léto v MŠ, Podzim v MŠ, Zima v MŠ*. Praha Portál, 1998, ISBN 80-7178-210-6
- DLEISSLER, H. H. *Každodenní problémy v mateřské škole*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-7178-010-3
- WARNER, P. *6x25 her rozvíjejících schopnosti a dovednosti dítěte*. Praha: Portál, 2005. ISBN 80-7178-902-X
- SMITH, CH. A. *Třída plná pohody*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-7178-602-0
- BENNETTOVI, S. a R. *365 zábavných činností*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-480-X
- KAZDOVÁ, V. *Hrajeme si spolu*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-142-2
- BURIÁNOVÁ, J. *RAAdce předškolního vzdělávání*. Praha: RAABE, 2008. ISSN 1802-8179
- NOVÁKOVÁ, M. *Rok předškoláka*. Nové Město nad Metují: NOMI CZ s.r.o.
- KLENKOVÁ, J. KOLBÁBKOVÁ, H. *Diagnostika předškoláka*. Brno: MC nakladatelství, 2003. ISBN 8594042250261
- SROKOVÁ, E., VAVROŠOVÁ, D. *Speciálně pedagogická diagnostika ve školní praxi*. Ostrava Montanex, 2004. ISBN 80-7225-143-0
- BRIERLEY, J. *7 prvních let života rozhoduje*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-484-2
- HAASOVÁ, I. *Ostatní děti směji všechno*. Praha: Portál, 1991. ISBN 80-85282-10-0
- KLÍMOVÁ-FÜGNEROVÁ, M. *Citová výchova v rodině*. Práce Praha, 1974
- DELAROCHE, P. *Rodiče, nebojte se říkat ne*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-441-9
- VEBEROVÁ, E. et al. *Těšíme se do školy*. SPN Praha, r. vydání 1986
- *Šimon půjde do školy*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-046-4
- CERESO, L. G. *Šimon, Toník a jejich kamarádi ve školce*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-161-4
- BUDÍKOVÁ, J., KRUŠINOVÁ, P. *Je vaše dítě připraveno do první třídy?* Brno: Computer Press, 2004. ISBN 80-722-6637-3
- ŽÁČKOVÁ, H., JUCOVIČOVÁ, D. *Děti s odkladem školní docházky a jejich úspěšný start ve škole*. Praha: Nakladatelství D + H, 2000
- HEWITTOVÁ, S. *Co mám umět, než půjdu do školy*. Praha: Fragment, 1997. ISBN 80-7200-156-6
- STOPPARDOVÁ, M. *Otestujte své dítě*. Martin: Neografie, 1992. ISBN 80-85186-49-7
- PAUSEWANGOVÁ, E. *130 didaktických her*. Praha: Portál, 1993. ISBN 80-85282-49-6
- SCHILLER, P. *Hry pro rozvoj dětského mozku*. Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-905-4
- SROKOVÁ, E., OLŠÁKOVÁ, P. *Autismus ve školní praxi*. Ostrava: Montanex, 2004. ISBN 80-7225-144-9
- MATĚJČEK, Z. *Dyslexie*. SPN Praha, 1988

- SINDELAROVÁ, B. *Předcházíme poruchám učení*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-85282-70-4
- MATĚJČEK, Z. *Po dobrém, nebo po zlém?* Praha: Portál, 1993. ISBN 80-85282-78-X
- SOVÁK, M. *Výchova leváků v rodině*. Praha: SPN, 1979
- PAUSEWANGOVÁ, E. *100 her k rozvoji tvořivosti v předškolním a mladším školním věku*. Praha: Portál, 1992. ISBN 80-85282-28-3
- KIRBYOVÁ, A. *Nešikovné dítě*. Praha: Portál, 2000. ISBN 80-7178-424-9
- FABER, A., MAZLISH, E. *Aby nás děti poslouchaly*. Brno: Computer Press, 1999. ISBN 978-80-251-1747-7
- MATĚJČEK, Z. *Co, kdy a jak ve výchově dětí*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-085-5
- TÁUBNER, V. *Nejstřeženější tajemství – sexuální zneužívání dětí*. Praha: Trizonia, 1996. ISBN 80-85573-72-5
- SMOLÍKOVÁ, K., HAJNOVÁ, R. *Než se dítě zeptá... program sexuální výchovy dětí předškolního věku*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-132-0
- ROSEOVÁ, A., WEISSOVÁ L. *Rozvíjíme sebedůvěru dětí*. Praha: Portál, 1997. ISBN 80-7178-176-2
- RHEINWALDOVÁ E. *Rodičovství není pro každého*. Praha Motto, r. vydání 1993. ISBN 80-901338-4-3
- PŘIKRYLOVÁ, G a M. *Barevné kamínky: Moje zvířátko, kde bydlí?, Jak se rodí jaro? Když všechno kvete*. Vydavatelská činnost neperiodických publikací, 2002
- BUREŠ, J. *Ekologická výchova v MŠ a ZŠ*. Pardubice. Ekocentrum Paleta 2004
- ČÍŽKOVÁ, Z. *Ekologická výchova nejmenších a malých (projekty a námětník)*. Praha: Pražské ekologické centrum, 1996. ISBN 80-901377-5-X
- JAVNA, J. *50 nápadů pro děti k záchraně Země*. Praha: Český svaz ochránců přírody, 1991
- PÁVKOVÁ, B. *Zlomíš si jazýček? (dětem k rozvíjení řeči)*. Praha: Pansofia, 1999
- LINC, V. *Psaní jako hraní*. Praha: BLUG. ISBN 80-856535-18-6
- VEBEROVÁ, E. *Soubor textů k literární výchově v mateřské škole*. Praha: SPN. 1981
- CÍLKOVÁ, E., HŘÍBKOVÁ, I. *Děti hrají divadlo*. Praha:Portál, 2005. ISBN 80-7367-044-5
- TATROVÁ, H. *Pohybové hry v MŠ*. Praha: SPN, 1982.
- JUKLÍČKOVÁ-KRESTOVSKÁ, Z. *Pohybové hry dětí předškolního věku*. Praha: SPN, 1985.
- BORO VÁ, B. *Míče, míčky a hry s nimi*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-538-5
- ZAPLETAL, M. *Vycházky a výlety s dětmi*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-750-7
- HEDERER, J. *Životní prostředí a výchova*. Praha: Portál, 1994. ISBN 80-85282-88-7
- MÜLLEROVÁ, E. *Příběhy z měsíční houpačky*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-601-2
- MIŠURCOVÁ, V. *Hry se zpěvem*. Praha: SPN, 1978.
- LIŠKOVÁ, M. *Rámcově vzdělávací program MŠ a hudební výchova*. Ostrava: Montanex, 2007. ISBN 80-7225-220-8
- KURKOVÁ, L. *Hudebně pohybové hry v mateřské škole*. Praha: SPN, 1989.
- ŠIMANOVSKÝ, Z., TICHÁ, A. *Lidové písničky a hry s nimi*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-323-4
- JENČKOVÁ, E. *Hudba v současné škole*. Hradec Králové: Tandem, 2008. ISBN 80-86901-02-5
- PETRŽELA, Z. *Veselé písničky*. Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-576-8
- HANUŠ, J., KALABIS, V. *Skřivánek: - Sborník písní pro MŠ*. Praha: Panton, 1980.

- KULHÁNKOVÁ, E. *Písničky a říkadla s tancem*. Praha: Portál, 1999. ISBN 80-7178-306-4
- JANOVSÁ, O. *Malým zpěváčkům*. Praha: SPN, 1986.
- SHERWOODOVÁ, E. A. *Od báboviček k magnetům*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-7178-110-X
- BARFFOVÁ, U., BURKMARDOVÁ, I. *Velká kniha pro malé mistry*. Praha: Ikar, 1996. ISBN 80-7176-391-8
- LEŠTINA, V. *Vytváříme loutky*. Praha: Portál, 1995. ISBN 80-7178-017
- *Největší kniha nápadů I*. Brno: Computer Press, 2005. ISBN 80-251-0734-5
- KOHLOVÁ, M. *200 výtvarných činností*. Praha: Portál, 1996. ISBN 80-85282-90-9
- KOTTKEROVÁ, W. HUBERROVÁ-KEMÍNKOVÁ, I. *Výtvarné hříčky pro malé děti*. Praha: Svojtka a Vašut, 1996. ISBN 80-7180-160-7
- KIRCHNEROVÁ, V., RUBEŠOVÁ, R. *Hravé tvoření pro malá stvoření*. Praha: Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-524-0
- HOROVÁ, J. *Ateliér výtvarných nápadů*. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-440-3
- BRYCHTOVÁ, H., AUGUSTOVÁ, I. *Skládáme z papíru*. Praha: SPN, 1992. ISBN 80-04-25605-8
- BARNHAMOVÁ, K., MITCHELOVÁ, F. *Malý umělec*. Praha: Svojtka&co., 1999. ISBN 80-7237-205-X
- *Výtvarné nápady na Vánoce*. Svojtka&co., 2005. ISBN 80-7352-297-7
- GRISEWOOD, S. *Modelujeme z hlíny a těsta, dětská dílna*. Brno: Computer Press Books, 2005. ISBN 80-251-0354-4
- KOPŘIVA, P., NOVÁČKOVÁ, J., NEVOLOVÁ, D., KOPŘIVOVÁ, T., *Respektovat a být respektován*. Česká Těšín: FINIDR, s.r.o. 3. vydání, 2015. ISMN 978-80-904030-0-0
- KREJČOVÁ, V., SYSLOVÁ, Z., KARGEROVÁ, J., *Indivizualice v mateřské škole*. Portál 2015. ISBN 978-80-262-1042-9
- SPLAVCOVÁ, H., KROPÁČKOVÁ, J., *Vzdělávání dětí od 2 let v mateřské škole*. Portál, 2016. ISBN 978-80-262-1042-9

Časopisy:

- Školství
- Informatorium – časopis pro výchovu a vzdělávání dětí
- Pastelka – časopis, pestrý balíček činností pro holky a kluky
- Méďa Pusík – časopis pro předškolní výchovu
- Sluníčko
- Mateřídouška

9. Přílohy ŠVP

9.1. Přílohy k evaluaci školy

- Příloha č. A1 – Evaluace dílčích vzdělávacích cílů – záznamy pro školní rok...
- Příloha č. A2 – Záznam o pozorování dítěte
- Příloha č. A3 – Autoevaluace učitelky (vlastní práce)
- Příloha č. A4 – Evaluace učitelky (podmínky pro práci)
- Příloha č. A5 – Evaluace provozních zaměstnanců (podmínky pro práci)
- Příloha č. A6 – Autoevaluace provozních zaměstnanců (vlastní práce)
- Příloha č. A7 – Dotazník pro rodiče

9.2. Metodika rozvoje dovedností a schopností dítěte

- Příloha č. B1 – Výtvarné činnosti rozvíjející výtvarné schopnosti a dovednosti
- Příloha č. B2 – Hudební činnosti v souvislosti s rozvojem hudebních schopností
- Příloha č. B3 – Základy společenského chování a zdravého životního stylu
- Příloha č. B4 – Pracovní činnosti rozvíjející pracovní schopnosti a dovednosti
- Příloha č. B5 – Rozvíjení základních matematických představ
- Příloha č. B6 – Pohybové dovednosti v souvislosti s rozvojem pohybových schopností

9.3. Pomocné dokumenty a pracovní listy ke školním blokům

- Příloha č. C1 – Plánovací list učitelky
- Příloha č. C2 – Soupis kódů školních bloků
- Příloha č. C3 – Souhrnný list školního bloku „Já a mé okolí“
- Příloha č. C4 – Souhrnný list školního bloku „Čas svátků her a pohádek“
- Příloha č. C5 – Souhrnný list školního bloku „Kamarádi přírody po celý rok“

9.4. Plán pedagogické podpory 1. stupně

- Příloha č. D1 – Plán pedagogické podpory